

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie

ul. Rakowiecka 21, 02-517 Warszawa, ☎tel: 646-53-13, 646-53-15, 646-18-11, 646-52-54

fax: w. 102, ✉sekretnariat@wcpr.pl, 🌐www.wcpr.pl

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI

WARSZAWSKIEGO CENTRUM

POMOCY RODZINIE

W ROKU 2007

WARSZAWA 2008

Spis Treści

I. Sprawy organizacyjno - prawne

1. Podstawy prawne działania	str. 3
2. Zadania statutowe i struktura organizacyjna	str. 3
3. Kadra, szkolenia	str. 5
4. Sprawy administracyjne	str. 6
5. Jednostki nadzorowane	str. 9
6. Plan finansowy i jego wykonanie	str. 11

II. Realizacja zadań merytorycznych

1. Informacje ogólne i organizacyjne	str. 13
2. Zaspokajanie potrzeb mieszkańców m.st. Warszawy na usługi z zakresu opieki stacjonarnej	str. 13
3. Opieka w instytucjonalnych placówkach opiekuńczo - wychowawczych nad dziećmi całkowicie lub częściowo pozbawionymi opieki rodziców	str. 17
4. Organizacja opieki w rodzinach zastępczych	str. 24
5. Projektowanie i nadzór nad realizacją indywidualnych programów usamodzielnienia wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych i rodzin zastępczych	str. 29
6. Ośrodki interwencji kryzysowej	str. 35
7. Pomoc uchodźcom	str. 38
8. Finansowe formy wsparcia dla osób niepełnosprawnych	str. 47
9. Poradnictwo prawne i specjalistyczne dla rodzin naturalnych i zastępczych	str. 52
10. Nadzór nad domami pomocy społecznej i placówkami opiekuńczo – wychowawczymi	str. 53
11. Kontrole i wizytacje	str. 67
12. Współpraca Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie z instytucjami publicznymi i organizacjami pozarządowymi w zakresie swoich zadań statutowych	str. 71

<u>III. Podsumowanie</u>	str. 71
---------------------------------	---------

<u>IV. Załącznik</u>	str. 72
-----------------------------	---------

I. Sprawy prawno-organizacyjne i administracyjne.

1. Podstawy prawne działania.

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie zwane dalej WCPR jest jednostką organizacją miasta stołecznego Warszawy powołaną do życia uchwałą Rady Powiatu Warszawskiego Nr VII/70/99 z dnia 10 marca 1999 r. na podstawie ustawy z 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 1998 r. Nr 91 poz. 578 z późn. zm. oraz ustawy z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 1998 Nr 64 poz. 414).

Jednostka realizuje zadania m.st. Warszawy, jako powiatu oraz gminy a także zadania zlecone samorządom powiatowym na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2004 r. Nr 64 poz 593 z późn. zm.) . Do końca 2007 r. WCPR działało w oparciu o statut nadany Uchwałą Nr LX/1640/2005 Rady m.st. Warszawy z dnia 12 września 2005 r. W dniu 6 grudnia 2007 r. Rada m. st. Warszawy podjęła uchwałę o poszerzeniu zakresu kompetencji Centrum o zadania m. In. związane z obsługą organizacyjną i techniczną pracy Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności i nadała Uchwałą Nr XX/676/2007 z dnia 6 grudnia 2007 r. nowy statut WCPR. Statut wszedł w życie z dniem 29.12.2007 roku z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2008r.

2. Zadania statutowe i struktura organizacyjna

Centrum realizuje zadania m. st. Warszawy z zakresu pomocy społecznej oraz społecznej rehabilitacji osób niepełnosprawnych określoną przepisami prawa, jako zadania własne powiatu oraz zadania powiatu zlecone z zakresu administracji rządowej. Ponadto WCPR wykonuje także zadania własne m. st. Warszawy, jako gminy polegające na kierowaniu do domów pomocy społecznej mieszkańców gminy i ponoszeniu odpłatności za pobyt tych osób w domach pomocy społecznej.

Do zadań Centrum należało min.:

- a) praca związana z zapewnieniem potrzebującym mieszkańcom m. st. Warszawy miejsc w domach pomocy społecznej, placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz ośrodkach interwencji kryzysowej,
- b) organizowanie opieki w rodzinach zastępczych oraz udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych dzieci,
- c) tworzenie i wdrażanie programów pomocy dziecku i rodzinie, organizowanie specjalistycznego poradnictwa; w tym rodzinnego, a także terapii rodzinnych,

- d) udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach osób ubiegających się o świadczenie z zakresu pomocy społecznej, pomoc osobom mającym trudności w integracji ze środowiskiem,
- e) udzielanie pomocy uchodźcom w zakresie indywidualnego programu integracji, pomoc uchodźcom w zakresie interwencji kryzysowej,
- f) sprawowanie w imieniu Prezydenta m. st. Warszawy nadzoru nad domami pomocy społecznej, placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, ośrodkami adopcyjno-opiekuńczymi oraz ośrodkami interwencji kryzysowej prowadzonymi przez m. st. Warszawę,
- g) działania zmierzające do ograniczania społecznych skutków niepełnosprawności, w tym opracowywania i przedstawiania planów zadań i informacji z prowadzonej działalności, a także zawieranie i rozliczanie umów dotyczących dofinansowywania przez m. st. Warszawy m. in.:
 - uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych,
 - imprez sportowych, turystycznych i rekreacyjnych adresowanych do osób niepełnosprawnych,
 - procesu likwidacji barier architektonicznych, komunikacyjnych, technicznych,
 - zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.

W skład Warszawskiego Centrum pomocy Rodzinie w minionym roku wchodziły:

- Miejski Ośrodek Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- Dział kadr i administracji,
- Dział ds. finansowo-księgowych,
- Dział ds. domów pomocy społecznej,
- Dział ds. instytucjonalnej pomocy dziecku i rodzinie,
- Dział ds. rodzin zastępczych,
- Dział ds. usamodzielnienia wychowanków placówek i rodzin zastępczych,
- Dział pomocy środowiskowej i komunikacji społecznej,
- Samodzielne stanowisko ds. bhp i ppoż,
- Radca prawny.

Centrum kierował dyrektor WCPR przy pomocy zastępców.

3. Kadra i szkolenia

Zadania Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie realizowało 70 osób, zatrudnionych w wymiarze 67,68 etatu. W minionym roku 5 osób z tej grupy przebywało na urlopach wychowawczych.

Stan zatrudnienia w stosunku do roku ubiegłego wzrósł o 4 osoby. Zostało to spowodowane zatrudnieniem dwóch zastępców dyrektora Centrum, a także koniecznością zatrudniania pracowników w ramach umów na zastępstwo za pracownice korzystające z urlopów macierzyńskich i wychowawczych.

Wykształceniem wyższym legitymuje się 55 pracowników Centrum tj. 79% zatrudnionych, 15 – wykształceniem średnim.

Wykształcenie pracowników WCPR

Wykształcenie	Liczba osób	%
Wyższe magisterskie	50	72
Licencjackie	5	7
Średnie	15	21
Razem	70	100

Spośród pracowników Centrum 90% stanowią kobiety, a tylko 10% mężczyźni. Prawie 15% pracowników znajduje się w wieku powyżej 50 lat.

Wiek pracowników	Liczba pracowników w przedziale wiekowym
Do 30 lat	25
31 do 40 lat	18
41 do 50 lat	17
Powyżej 50 lat	10

Zwrócić należy uwagę na wysoki wskaźnik pracowników WCPR legitymujących się wyższym wykształceniem, a także na fakt na fakt, iż przeszło 60% zatrudnionych to osoby w wieku do lat 40.

Zarówno Dyrektor jak i pracownicy reprezentujący Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie uczestniczyli w ponad 100 spotkaniach, konferencjach i naradach. Były one

organizowane przez partnerów naszej instytucji, podległe nam placówki oraz instytucje nadrzędne. Dotyczyły zagadnień związanych z realizacją naszych zadań. Wielokrotnie inicjatorem lub współorganizatorem tych spotkań było tut. Centrum. Pracownicy Centrum uczestniczyli w 22 szkoleniach, głównie nieodpłatnych.

4. Sprawy administracyjne i lokalowe

a) Warunki lokalowe

Od dnia powołania Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie oraz wyodrębniony w strukturze Centrum – Miejski Ośrodek Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych nie posiadają jednej stałej siedziby niezbędnej do realizacji zadań.

W porównaniu do roku 2006 sytuacja lokalowa nie uległa zmianie i przedstawia się następująco,:

- Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie – ul. Rakowiecka 21 w siedzibie Domu Dziecka Nr 4 przy ul. Rakowieckiej 21 – powierzchnia biurowa wynosi 475 m kw.
- Miejski Ośrodek Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – ul. Czerniakowska 44 – powierzchnia biurowa wynosi 150 m kw., parter budynku zajmowanego przez Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego.

Trwały prace remontowo- adaptacyjne nowego lokalu przy ul. Andersa 1 przeznaczonego na potrzeby tej części Centrum, która realizuje zadania związane bezpośrednio z obsługą osób niepełnosprawnych.

b) Informatyzacja i przetwarzanie danych

W 2007 roku podjęto wiele działań na rzecz uporządkowania kwestii informatyzacji WCPR między innymi:

- Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wdrożyło nową stronę internetową. Nowoczesna i bogata w najnowsze rozwiązania techniczne strona jest zgodna z dzisiejszymi standardami. Dodatkowo obsługa strony odbywa się przez panel administracyjny oparty na profesjonalnym, a także powszechnym rozwiązaniu rozprowadzanym na licencji GNU/GPL.

Wprowadzono również wewnętrzne procedury podziału obowiązków przy wprowadzaniu informacji na stronę internetową, mające na celu usprawnienie i uporządkowanie kwestii odpowiedzialności merytorycznej za publikowane informacje.

- Razem ze stroną internetową Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie przeniosło obsługę poczty e-mail na serwer zewnętrzny obsługiwany przez profesjonalną firmę z zachowaniem wszystkich zasad bezpieczeństwa i poufności danych. Podstawowym czynnikiem, którym kierowano się przy wyborze firmy dostarczającej usługi hostingowi była jakość obsługi i renoma na rynku. Utrzymywanie strony internetowej oraz poczty e-mail pozwoliło na przyspieszenie wymiany korespondencji oraz zwiększyło bezpieczeństwo przesyłanych danych i udostępnianych informacji na stronie internetowej.
- W 2007 roku informatycy Warszawskiego Centrum Pomocy usystematyzowali kwestie archiwizacji danych serwerów i stacji roboczych. Obecnie 90% danych ma swoje pokrycie w kopiach zapasowych tworzonych raz w tygodniu, oraz 100% baz danych mających swoje kopie codziennie. Zakupiono również najlepsze dostępne na rynku oprogramowanie antywirusowe NOD32 oraz podniesiono zabezpieczenia serwerów i dostępu do Internetu. Wdrożono również procedury udostępniania informacji nowym pracownikom WCPR połączone ściśle z usystematyzowanym i uporządkowanym procesem nadawania identyfikatorów użytkownikom.
- Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie jest zobowiązane do sporządzania sprawozdawczości oraz przekazywania jej Wojewodzie Mazowieckiemu w wersji elektronicznej, z zastosowaniem homologowanego systemu informatycznego. Od 2005 roku w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie funkcjonuje system informatyczny obsługi klienta POMOST firmy Sygnity S.A. Zgodnie z wymogami ustawowymi Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie przekazało komplet sprawozdań za wszystkie kwartały. Proces ten odbył

się bez zarzutu i wszystkie sprawozdania przekazane z homologowanego systemu POMOST zostały przyjęte jako poprawne i zaakceptowane.

- Zgodnie z obowiązkiem ustawowym Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie rozpoczęło wdrażanie obsługi Biuletynu Informacji Publicznej. W tym celu zakupiono profesjonalne oprogramowanie bazujące na sprawdzonym rozwiązaniu bazodanowym autorstwa firmy o dużym doświadczeniu na ciągle rozwijającym się rynku usług internetowych. Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie zakończy wkrótce proces wdrażania oprogramowania i będzie już mogło w pełni wykonywać zadania ustawowe

Realizując powyższe zadania dokonano zdecydowanego odnowienia sprzętu informatycznego, którym dysponowało WCPR. Wymieniono wiele stacji roboczych, które nie spełniały aktualnych standardów. Ponad to wycofano drogie w eksploatacji drukarki lokalne zastępując je sieciowymi drukarkami laserowymi. W nowy sprzęt informatyczny wyposażone zostało również biuro znajdujące się przy ul. Andersa 1.

c) Postępowanie przetargowe i realizacja inwestycji

Realizacja zadań Centrum wymagała przeprowadzenia 8 postępowań przetargowych:

- 3 postępowania dotyczące zakupów inwestycyjnych tj. 1 samochód na potrzeby Centrum i 8 samochodów na potrzeby placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego oraz zakup sprzętu komputerowego na potrzeby Centrum; łącznie wydatkowano 886 112, 34zł tj.95% przyznanej kwoty ze względu na korzystniejsze oferty firm wyłonionych w trakcie postępowania przetargowego.
- 2 postępowania przetargowe dotyczące modernizacji i adaptacji lokalu przy ul. Andersa 1 przeznaczonego na siedzibę części Centrum; w 2007r wydatkowano 2 998 141, 04zł, kwotę 1 000 000, 0zł przeniesiono do wydatków niewygasających w 2007r.
- 1 postępowanie dotyczące dokończenia zadania pn. „Budowa Rodzinnego Domu Dziecka w Dzielnicy Wesola”; wydatkowano 496 459, 06zł

1- postępowanie dotyczące dokończenia zadania pn. „Budowa Rodzinnego Domu Dziecka w Dzielnicy Ursus”; ze środków niewygasających w 2006r wydatkowano 543 012, 40zł

- 1 postępowanie przetargowe dotyczące sprzedaży eksploatowanego przez 7 lat samochodu Centrum; uzyskano kwotę 6290, 00zł

Centrum w 2007 roku prowadziło trzy inwestycje. Były to budowy dwóch rodzinnych domów dziecka; jeden w Dzielnicy Warszawa Ursus a drugi w Dzielnicy Warszawa Wesola oraz remont biura przy ul. Andersa 1. Ogółem na te inwestycje wydatkowano 4 923 724, 00 zł. Ponad to WCPR – zgodnie z ustalonym podziałem zadań – opiniował wnioski do planów budżetowych w zakresie inwestycji oraz zakupów inwestycyjnych.

5. Jednostki nadzorowane

Warszawskiemu Centrum Pomocy Rodzinie powierzono na mocy statutu WCPR nadanego uchwałą Nr LX/1640/2005 Rady m. st. Warszawy z dnia 12 września 2005 r. sprawowanie w imieniu Prezydenta m. st. Warszawy, nadzoru nad domami pomocy społecznej, placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, ośrodkami adopcyjno- opiekuńczymi oraz ośrodkami interwencji kryzysowej prowadzonymi przez m. st. Warszawę. W 2007 roku Centrum sprawowało nadzór nad 36 publicznymi jednostkami pomocy społecznej, w którym zatrudnionych było łącznie 1358 pracowników; w tym w domach pomocy społecznej 854 pracowników; zaś w placówkach opiekuńczo-wychowawczych 504 pracowników; z tego 98 było zatrudnionych na warunkach określonych ustawą Karta Nauczyciela.

Wykaz publicznych jednostek pomocy społecznej, nad którymi sprawowało nadzór Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie

a) Domy Pomocy Społecznej

L.p	Nazwa Domu	Adres	Typ domu
1.	DPS im. „Matysiaków”	ul. Arabska 3 03-977 Warszawa	dla osób w podeszłym wieku (kobiety + mężczyźni)
2.	DPS „Pod Brzozami”	ul. Bohaterów 46/48 03-007 Warszawa	dla osób w podeszłym wieku (kobiety + mężczyźni)
3.	DPS dla Kombatantów	ul. Dickensa 25 02-382 Warszawa	dla osób przewlekłe somaticznie chorych (kobiety + mężczyźni)
4.	DPS „Budowlani”	ul. Elekcyjna 6 01-128 Warszawa	dla osób w podeszłym wieku (kobiety + mężczyźni)

5.	DPS im. Św. Brata Alberta	ul. Kawęczyńska 4 b 03-772 Warszawa	dla osób przewlekle somatycznie chorych (kobiety)
6.	DPS „Chemik”	ul. Korotyńskiego 10 02-121 Warszawa	dla osób w podeszłym wieku (kobiety + mężczyźni)
7.	DPS	ul. Nowoursynowska 216 02-766 Warszawa	dla osób przewlekle somatycznie chorych (kobiety + mężczyźni)
8.	DPS „Pracownika Oświaty”	ul. Parkowa 7a 00-759 Warszawa	dla osób w podeszłym wieku (kobiety + mężczyźni)
9.	DPS „Na Przedwiośniu”	ul. Przedwiośnie 1 04-748 Warszawa	dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie (koedukacyjny)
10.	DPS „Leśny”	ul. Tułowicka 3 01-974 Warszawa	dla osób przewlekle psychicznie chorych (kobiety + mężczyźni)
11.	DPS	ul. Wójtowska 13 00-224 Warszawa	dla osób przewlekle somatycznie chorych (kobiety + mężczyźni)
12.	DPS „Syrena”	ul. Syreny 26 01-155 Warszawa	dla osób w podeszłym wieku (kobiety + mężczyźni)
13.	DPS „Kombatant”	ul. Sternicza 125 01-350 Warszawa	dla osób przewlekle somatycznie chorych (kobiety + mężczyźni)
14.	Ośrodek „Nowolipie”	ul. Nowolipie 25b 01-011 Warszawa	wsparcia dla osób starszych, ośrodek szkolenia kadr pomocy społecznej

b) Całodobowe Placówki opiekuńczo-wychowawcze

l.p.	Nazwa placówki	Adres	Typ Placówki
1.	Dom Dziecka Nr 1 „Nasz Dom” im. Maryny Falskiej	Al. Zjednoczenia 34 01-830 Warszawa	wielofunkcyjna
2.	Ośrodek Wsparcia Dziecka i Rodziny „Koło”	ul. Dalibora 1 01-435 Warszawa	wielofunkcyjna
3.	Ośrodek Wspomagania Rodziny	ul. 6-go Sierpnia 1/5 02-842 Warszawa	wielofunkcyjna
4.	Dom Dziecka Nr 11 „Chata”	ul. Bohaterów 50 03-007 Warszawa	wielofunkcyjna
5.	Dom Dziecka Nr 15 im. Ks. G.P. Baudouina	ul. Nowogrodzka 75 02-018 Warszawa	wielofunkcyjna
6.	Dom Dziecka Nr 16	ul. Międzyzparkowa 5 00-208 Warszawa	wielofunkcyjna
7.	Dom Dziecka Nr 2 im. dr Janusza Korczaka	ul. Jaktorowska 6 01-202 Warszawa	socjalizacyjna
8.	Dom Dziecka Nr 4	ul. Rakowiecka 21 02-517 Warszawa	socjalizacyjna

Porównanie wykonania planu wydatków budżetowych w lata 2006 - 2007

9.	Dom Dziecka Nr 5	ul. Podmokła 4 04-819 Warszawa	socjalizacyjna
10.	Dom Dziecka Nr 9 im. Lidii i Adama Ciołkoszów	ul. Korotyńskiego 13 02-121 Warszawa	socjalizacyjna
11.	Dom Dziecka Nr 12	ul. Tarczyńska 27 02-023 Warszawa	socjalizacyjna
12.	Pogotowie Opiekuńcze Nr 1	ul. Dembińskiego 1 01-644 Warszawa	socjalizacyjna
13.	Pogotowie Opiekuńcze nr 2 im. Czesława Józefa Babickiego	ul. Św. Bonifacego 81 02-945 Warszawa	socjalizacyjna
14.	Rodzinny Dom Dziecka	Al. Jerozolimskie 47 m. 4 Warszawa	rodzinna
15.	Rodzinny Dom Dziecka	ul. Borówkowa 8 04-965 Warszawa	rodzinna
16.	Rodzinny Dom Dziecka	ul. Karowa 14/16 m. 29 00-324 Warszawa	rodzinna
17.	Rodzinny Dom Dziecka	ul. Słowackiego 75 01-690 Warszawa-Wesoła	rodzinna
18.	Rodzinny Dom Dziecka	ul. Żąbkowska 23/25 m. 53 03-736 Warszawa	rodzinna
19.	Rodzinny Dom Dziecka	ul. Zygmunta Augusta 12 02-496 Warszawa	rodzinna
20.	Rodzinny Dom Dziecka	ul. 15-go Sierpnia 15 03-173 Warszawa	rodzinna
21.	Rodzinny Integracyjny Dom Dziecka	ul. Żąbkowska 23/25 m. 84 03-736 Warszawa	rodzinna

6. Plan finansowy i jego wykonanie

Plan finansowy WCPR na 2007 rok i jego wykonanie w porównaniu do roku 2006 obrazuje poniższe zestawienie. Środki własne na realizację zadań własnych zapewnia miasto stołeczne Warszawa, zaś zadań zleconych przez administrację rządową zapewnia Wojewoda Mazowiecki za pośrednictwem budżetu m. st. Warszawy. Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych wykonywane przez WCPR finansowane są ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz miasta stołecznego Warszawy.

Dział	Rozdział	Plan 31.12.2006	Wydatek 31.12.2006	Wykonanie 4/3	Plan 31.12.2007	Wydatek 31.12.2007	Wykona nie 7/6
1	2	3	4	5	6	7	8
851							
Ochrona Zdrowia	85 156	320 070,00	313 461,61	98%	8 395,00	7 820,40	93%
852							
Pomoc Społeczna	85 201	43 091 429,00	40 436 860,48	94%	4 119 188,00	3 278 821,10	80%
	85 202	57 608 877,00	57 123 821,38	99%	7 986 190,00	7 979 578,73	100%
	85 203	1 548 200,00	1 547 148,30	100%	-	-	
	85 204	16 345 588,00	16 288 007,75	100%	17 367 122,00	16 925 070,53	97%
	85 218	3 801 546,00	3 794 312,58	100%	4 378 947,00	4 347 219,10	99%
	85 218	80 000,00	79 400,37	99%	4 931 900,00	3 884 253,38	79%
	85 220	1 479 065,00	1 473 035,05	100%	-	-	
	85 226	784 752,00	780 030,79	99%	-	-	
	85 228	430 000,00	396 021,64	92%	-	-	
	85 231	960 000,00	939 664,38	98%	750 000,00	716 881,34	96%
	85 295	84 500,00	84 500,00	100%			
853							
Pozostałe zadania	85 311				171 739,00	166 576,46	97%
		126 534 027,00 zł	123 256 264,33 zł	97%	39 713 481,00 zł	37 306 221,04 zł	94%

II Realizacja zadań merytorycznych

1. Informacje ogólne i organizacyjne.

W 2007 roku Warszawskie Centrum pomocy Rodzinie opracowało i wydało 6424 decyzje administracyjne. Wydawane były one przez upoważnionych pracowników Centrum w imieniu Prezydenta miasta stołecznego Warszawy. W mijającym roku w Centrum wydano:

- 776 decyzji dotyczących ponoszenia opłat za pobyt dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej,
- 2612 decyzji w sprawie skierowania i ustalenia odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej,
- 2011 decyzji dotyczyło rodzin zastępczych,
- 933 decyzje dotyczące usamodzielnionych wychowanków,
- 92 decyzje dotyczyły udzielenia pomocy uchodźcom.

Odwołanie od otrzymanych decyzji wniosło do Samorządowego Kolegium Odwoławczego 50 osób. Po rozpatrzeniu odwołań SKO uchyliło 20 wydanych decyzji, 19 utrzymało w mocy, 8 decyzji przekazało do ponownego rozpatrzenia. W trakcie rozpatrywania pozostają 3 odwołania.

W minionym roku Dyrektor Centrum wydał 55 zarządzeń w sprawach wewnętrznych WCPR oraz w sprawach dotyczących jednostek nadzorowanych.

1. Zaspokajanie potrzeb mieszkańców m. st. Warszawy na usługi z zakresu opieki stacjonarnej.

W 2007 roku **451** osób zwróciło się do WCPR o umieszczenie w domu pomocy społecznej.

Wnioski o umieszczenie w domach pomocy społecznej w zależności od typu domu

TYP DOMU	Liczba wniosków o umieszczenie w DPS przyjętych w 2007 r.
dla osób w podeszłym wieku	154
dla przewlekle somatycznie chorych	163
dla przewlekle psychicznie chorych	104

dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie	7
dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	23
RAZEM:	451

Wnioski o umieszczenie w domu pomocy społecznej rozpatrzono i wydano stosowne decyzje: **301** o skierowaniu i umieszczeniu w domu pomocy społecznej, **19** o umieszczeniu w DPS, **145** o skierowaniu do DPS i **24** decyzje odmowne (w tym: 14 o odmowie przyznania usług domu pomocy społecznej, 6 o odmowie zmiany placówki, 3 o odmowie zwolnienia z odpłatności i 1 o odmowie rozpatrzenia wniosku). Pozostałe sprawy są w trakcie rozpatrywania.

Jednocześnie do Centrum wystąpiło **38** osób o skierowanie do Krajowego Ośrodka Mieszkalno-Rehabilitacyjnego dla Osób Chorych na Stwardnienie Rozsiane w Dąbku. Wnioski te rozpatrzono i wydano **38** decyzji o skierowaniu do tej placówki (dwie sprawy zostały rozpatrzone w 2008r.).

Wnioski o skierowanie do Ośrodka Rehabilitacyjnego przekazywane są wraz z decyzją o skierowaniu do Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej w Warszawie przy ul. Nowogrodzkiej 62a, który wydaje decyzję o odpłatności i umieszczeniu w w/w Ośrodku.

W ramach współpracy z innymi powiatowymi centrami pomocy rodzinie, z powodu braku miejsc w domach lub odpowiedniego typu domu na terenie Warszawy – Centrum wystąpiło w **139** sprawach z prośbą o umieszczenie w domach pomocy społecznej na terenie innych powiatów. Uzyskano zgodę na umieszczenie dla wszystkich osób (głównie chorych psychicznie i dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie).

Jednocześnie powiatowe centra pomocy rodzinie z terenu kraju zwróciły się do nas w **22** sprawach dotyczących umieszczenia ich mieszkańców w domach pomocy społecznej w Warszawie – w tym w **14** sprawach wydano zgodę na umieszczenie w placówce, w **5** przypadkach odmówiono przyjęcia do domów na terenie Warszawy z uwagi na brak miejsc we wskazanych przez wnioskodawców placówkach, **2** osoby zrezygnowały z miejsc w placówkach warszawskich, w **1** sprawie akta zostały zwrócone do uzupełnienia.

Łączna **liczba decyzji** wydanych przez Dział ds. Domów Pomocy Społecznej w 2007r. **wynosi 2612.**

Zestawienie decyzji wydanych w 2007r. w zależności od typu

Typ decyzji	Liczba
o skierowaniu i umieszczeniu w DPS	301
o skierowaniu do DPS	145
o umieszczeniu w DPS	19
o odpłatności za pobyt w DPS	444
o zmianie odpłatności za pobyt w DPS	819
o odstąpieniu od odpłatności za pobyt członka rodziny w DPS	304
o zwolnieniu z odpłatności za pobyt członka rodziny w DPS	110
o odmowie skierowania do DPS	24
o wygaśnięciu decyzji	246
o uchyleniu decyzji o skierowaniu i umieszczeniu w DPS	85
o umorzeniu postępowania w sprawie ubiegania się o usługi DPS	41
o skierowaniu do Ośrodka Mieszkalno-Rehabilitacyjnego w Dąbku	38
inne (np. o zmianie placówki, o zmianie skierowania, o rozłożeniu na raty zaległości w opłatach, o odroczeniu spłaty, o umorzeniu zaległości, o zwrocie nienależnie pobranej kwoty itp.)	34
RAZEM:	2612

Poniższe zestawienie przedstawia liczbę oczekujących mieszkańców Warszawy na miejsca w określonych typach domu pomocy społecznej. Zwraca uwagę utrzymująca się wysoka liczba osób oczekujących na miejsca w domach pomocy społecznej dla przewlekle chorych oraz dla przewlekle psychicznie chorych. Miejsc tego typu jest największy deficyt w domach pomocy społecznej prowadzonych przez miasto stołeczne Warszawę. Wskazana w poniższym zestawieniu liczba osób oczekujących na miejsce w domu pomocy społecznej wynika z kilku przesłanek:

Po pierwsze:

- wyraźnie zmniejszająca się liczba osób oczekujących na przyjęcie do domu pomocy społecznej wynika to z nowych zasad ustalania odpłatności za pobyt

Po drugie:

- z braku miejsc w placówkach specjalistycznych, tj. dla osób przewlekle psychicznie chorych oraz dla osób niepełnosprawnie intelektualnie.

Po trzecie:

- osoby oczekujące na przyjęcie do placówki, zostały skierowane do domu pomocy społecznej przed 1 stycznia 2004r. na podstawie obowiązujących wówczas przepisów prawnych. Decyzje o skierowaniu do DPS uwzględniały wniosek zainteresowanych o przyjęcie do wskazanego przez nich wybranego domu. Obecnie pracownicy socjalni domów pomocy społecznej prowadzą szczegółową analizę sytuacji osób oczekujących na miejsce w DPS. W wyniku przeprowadzonych wywiadów środowiskowych w 2007r. wydano **85** decyzji o uchyleniu skierowania do placówek z powodu rezygnacji osób z usług stacjonarnych. Działania te będą nadal kontynuowane.

Osoby oczekujące na dom pomocy społecznej w latach 2005 - 2007

Typ domu	Liczba domów	Liczba miejsc	Liczba osób oczekujących na dom pomocy społecznej na 31.12.2005r			Liczba osób oczekujących na dom pomocy społecznej na 31.12.2006r			Liczba osób oczekujących na dom pomocy społecznej na 31.12.2007r		
			Ogółem	w WCP R	w DP S	Ogółem	w WCP R	w DP S	Ogółem	w WCP R	w DP S
dla osób w podeszłym wieku	7	618	96	6	90	62	2	60	51	5	46
dla przewlekle somatycznie chorych	7	785	176	6	170	79	3	76	97	8	89
dla przewlekle psychicznie chorych	1	200	116	12	104	76	8	68	87	24	63
dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie	2	249	4	3	1	5	2	3	8	4	4
dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	1	25	29	9	20	19	4	15	27	13	14
RAZEM:	18	1877	421	36	385	241	19	222	270	54	216

2. Opieka w instytucjonalnych placówkach opiekuńczo-wychowawczych nad dziećmi całkowicie lub częściowo pozbawionymi opieki rodziców.

a) Placówki opiekuńczo- wychowawcze.

Kwalifikowanie i kierowanie dzieci i młodzieży do placówek opiekuńczo-wychowawczych odbywa się poprzez poszukiwanie i właściwy dobór placówek, zapewniających optymalne warunki do kompensacji deficytów wychowanków, wynikających z zaniedbań dydaktycznych, opiekuńczych, wychowawczych i zdrowotnych w rodzinie biologicznej. Małoletni kierowani są do placówek:

- na mocy postanowienia sądu, wtedy dokumentem legalizującym pobyt dziecka w placówce jest **Skierowanie**. W 2007 roku dla małoletnich wydano łącznie **744 Skierowań** do placówek opiekuńczo-wychowawczych. Z tej liczby – **157** to skierowania do placówek socjalizacyjnych, **297** to skierowania do placówek wielofunkcyjnych, **290** - skierowania do placówek interwencyjnych oraz **25** do placówek rodzinnych.
- Na podstawie innej niż postanowienie sądu np. wniosku policji, prośby rodziców. Wtedy dokumentem legalizującym pobyt dziecka w placówce jest **Zawiadomienie**. Wydano łącznie **387** Zawiadomień o objęciu dzieci opieką w placówkach wielofunkcyjnych oraz interwencyjnych.

Małoletni mieszkańcy Warszawy w 2007 roku kierowani byli głównie do instytucjonalnych placówek opiekuńczo –wychowawczych zlokalizowanych na terenie m. st. Warszawy. Dysponowały one łącznie 1720 miejscami w następujących typach placówek:

L.p	Typ placówek	Liczba miejsc placówek	Łączna liczba miejsc
1.	Wielofunkcyjne publiczne placówki opiekuńczo-wychowawcze	6	460
2.	Publiczne placówki opiekuńczo- wychowawcze typu socjalizacyjnego	5	190
3.	Niepubliczne placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego prowadzone przez Zgromadzenie zakonne	4	157
4.	Publiczne placówki opiekuńczo-wychowawcze	2	120

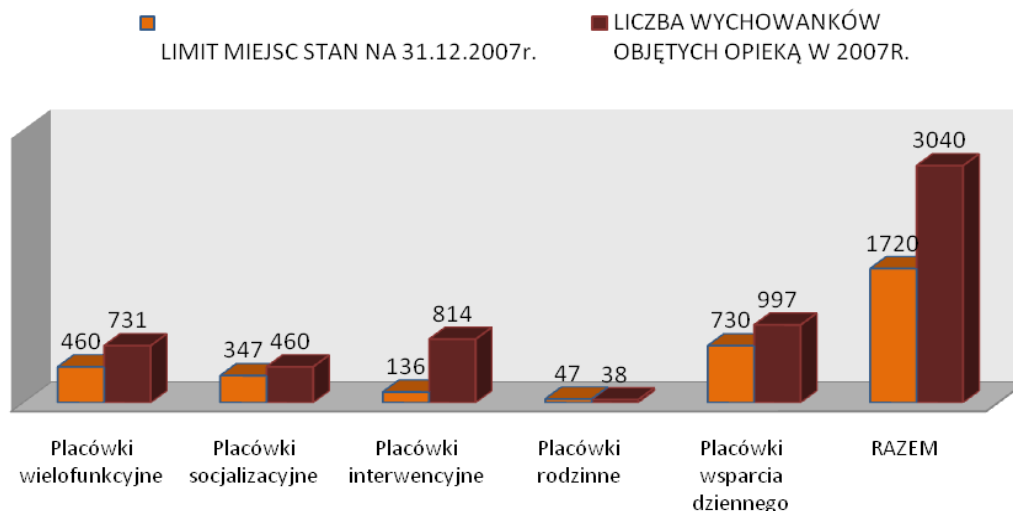
	typu interwencyjnego		
5.	Niepubliczna placówka opiekuńczo –wychowawcza typu interwencyjnego	1	16
6.	Publiczne placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego	8	41
7.	Niepubliczna placówka opiekuńczo- wychowawcza typu rodzinnego prowadzona przez stowarzyszenie	1	6
8.	Publiczna placówka opiekuńczo- wychowawcza wsparcia dziennego	1 (10 ognisk oraz grupa pedagogiki i animacji społecznej)	730
RAZEM:		28	1720

W 2007 roku do placówek opiekuńczo-wychowawczych znajdujących się poza terenem m.st. Warszawy zostało przyjętych 7 dzieci pochodzących z terenu Warszawy. Obecnie w 8 placówkach położonych poza Warszawą przebywa łącznie 18 warszawskich dzieci. Od 2002 roku liczba ta systematycznie się zmniejsza.

Warszawskie placówki opiekuńczo-wychowawcze objęły w 2007 roku opieką łącznie 3040 wychowanków. We wszystkich typach placówek przebywało więcej dzieci niż ustalony limit miejsc. Dane te wskazują na rotację wychowanków, największą w placówkach interwencyjnych, najmniejszą zaś w placówkach rodzinnych.

Jedynie placówki rodzinne miały niepełne wykorzystanie miejsc. Przyczyną tego było zatrudnienie dopiero 17 grudnia pracownika na stanowisko osoby pełniącej obowiązki dyrektora Rodzinnego Domu Dziecka przy ul. Słowackiego 75 w Warszawie-Wesołej, do którego dzieci zostały skierowane już w 2008 roku oraz Rodzinnego Domu Dziecka przy ul. 15 Sierpnia 15 w Warszawie. Ponadto pozostają dwa wolne miejsca w Rodzinnym Domu Dziecka przy Al. Jerozolimskich 47 m. 4, do którego małoletni zostaną skierowani w 2008 roku. Wstrzymanie kierowania do ww. placówki spowodowane było zmianą osoby na stanowisku dyrektora i koniecznością nawiązania przez dzieci przebywające w Rodzinnym Domu Dziecka więzi z nowymi opiekunami. Wykorzystanie miejsc w poszczególnych typach placówek obrazuje poniższy wykres:

WYKORZYSTANIE MIEJSC W RÓŻNYCH TYPAH PLACÓWEK

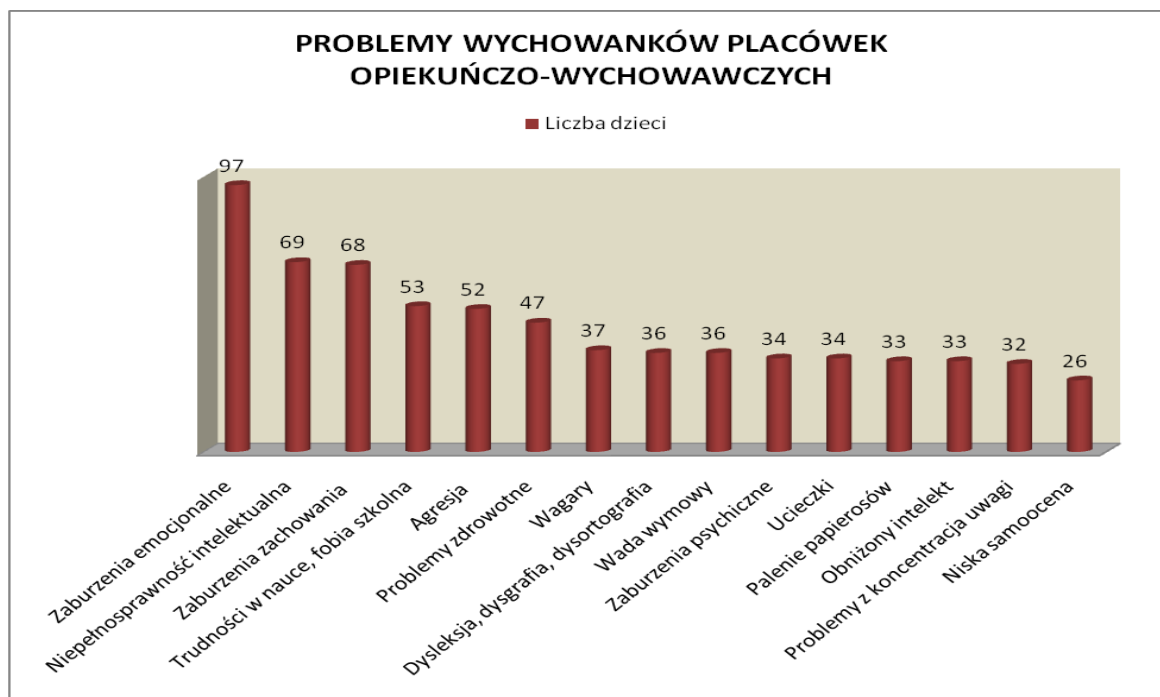

Małoletni pozbawieni czasowo lub trwale opieki rodzicielskiej prezentują szereg zaburzeń oraz problemów. Zdecydowana większość problemów wychowanków wynika z zaburzeń emocjonalnych mających swoje podłoże w nieprawidłowej sytuacji rodzinnej, której dzieci doświadczyły w dzieciństwie. Zaburzenia te są przyczyną wielu problemów utrudniających funkcjonowanie małych w placówce, szkole, a także w domu rodzinnym. Problemy małych można podzielić na pięć podstawowych grup:

- problemy emocjonalne: zachowania o charakterze autoagresywnym, samookaleczenia, agresja wobec innych osób, zaburzenia w relacjach społecznych, konflikty z rówieśnikami, nadpobudliwość psychoruchowa ADHD, labilność nastroju, prowokowanie ryzykownych zachowań,
- problemy rodzinne: problemy z alkoholem u rodziców, bezrobocie, bezdomność, przemoc fizyczna, psychiczna i seksualna w domu,
- problemy szkolne: zaburzenia koncentracji uwagi, zaległości w nauce, powtarzanie klas, nie realizowanie obowiązku szkolnego, fobia szkolna, obniżony poziom intelektualny, często w dolnych granicach normy, brak nawyku systematycznego chodzenia do szkoły, nieumiejętność uczenia się, nie rozbudzone ambicje, brak zainteresowań poznawczych, dysleksja, dysgrafia, dysortografia, dyskalkulia,
- problemy prawne i z prawem: kradzieże, sięganie po używki takie jak papierosy i alkohol,

- problemy zdrowotne: stomatologiczne, logopedyczne, okulistyczne, słuchowe, opóźnienia rozwoju, kardiologiczne, wady postawy, zaburzenia snu, problemy z nietrzymaniem moczu, uszkodzenie centralnego układu nerwowego, obniżona odporność organizmu.

Poniżej przedstawiamy najczęściej występujące problemy wychowanków placówek.

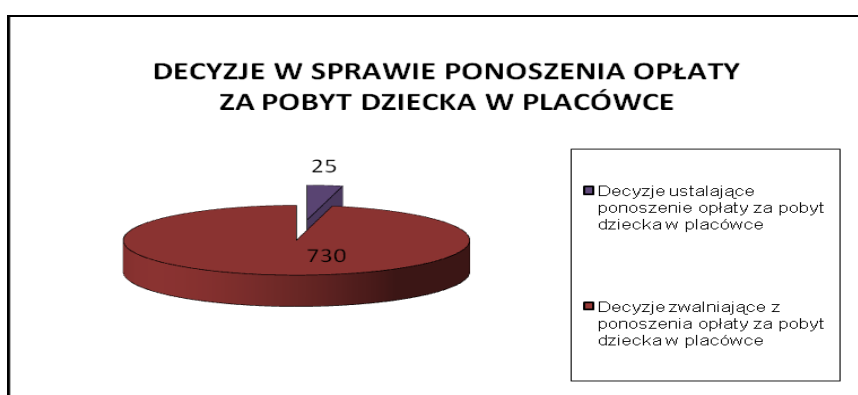
Najczęściej występującym problemem u wychowanków placówek są zaburzenia emocjonalne oraz niepełnosprawność intelektualna. Pracownicy placówek podejmują szereg działań mających na celu kompensację tych dysfunkcji. Małoletni uczęszczają na terapie, są zapisywani do szkół mających program nauczania dostosowany do ich możliwości, biorą udział w reedukacji, korzystają ze wsparcia wolontariuszy, pracowników placówek, rodzin zaprzyjaźnionych, fachowego poradnictwa oraz pomocy medycznej. W efekcie podejmowanych działań umieszczono 44 wychowanków warszawskich placówek w **szpitalach psychiatrycznych**. Do głównych zaburzeń należą: myśli samobójcze, ataki autoagresji, samookaleczenia, niekontrolowane zachowania agresywne wobec otoczenia, odmowa przyjmowania leków, epizody depresyjne z zaburzeniami zachowania, obniżony nastrój, zaburzenia emocji, nieprawidłowy proces socjalizacji.

Część wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych ze względu na swoje problemy jest pod opieką Poradni Zdrowia Psychicznego. W szpitalach psychiatrycznych zostało umieszczonych 1, 9% wychowanków placówek wielofunkcyjnych, 3, 5% placówek

socjalizacyjnych oraz 1, 7% placówek interwencyjnych. Żaden wychowanek placówek rodzinnych nie był objęty opieką szpitala psychiatrycznego.

Zgodnie z art. 81 ust.1 ustawy o pomocy społecznej osoby pełnoletnie oraz rodzice małoletnich umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych są zobowiązani do ponoszenia opłaty za pobyt dziecka w tej placówce. W 2007r. ogółem wydano **776 Decyzji** w sprawie, w tym **25 Decyzji ustalających opłatę** oraz **730 Decyzji zwalniających** z ponoszenia opłaty za pobyt dziecka w placówce.

Liczba i rodzaj Decyzji w sprawie ponoszenia opłaty za pobyt w placówkach opiekuńczo-wychowawczych

Decyzję w sprawie ponoszenia opłaty wydaje się po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, w trakcie, którego sporządza się wywiad środowiskowy i gromadzi dokumentację, świadczącą o sytuacji rodzinnej, osobistej, dochodowej i majątkowej osób zobowiązanych do wnoszenia tej opłaty.

Warunki częściowego lub całkowitego zwalniania rodziców lub opiekunów prawnych z ponoszenia opłaty za pobyt dziecka lub osoby pełnoletniej w placówce określa uchwała LXI/1724/2005 Rady miasta stołecznego Warszawy z dnia 28 października 2005r. w sprawie określenia warunków częściowego lub całkowitego zwalniania z opłaty za pobyt dziecka lub osoby pełnoletniej w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Średni miesięczny koszt utrzymania wychowanka w placówce opiekuńczo-wychowawczej w 2007 roku wahał się od 2328 zł do 3546 zł. Najwyższy średni miesięczny koszt utrzymania dziecka w placówce w 2007 roku był w placówkach rodzinnych, natomiast najniższy w placówkach interwencyjnych, co wynika z dużej rotacji wychowanków, więc jednocześnie dużej liczby wychowanków w placówce w ciągu roku.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku w warszawskich placówkach przebywało 74 dzieci pochodzących spoza terenu Warszawy. Najwięcej z powiatu pruszkowskiego, mińskiego oraz warszawskiego zachodniego. Najmniej zaś z powiatu białobrzeskiego, gorzowskiego, łódzkiego grodzkiego, olsztyńskiego, siedleckiego, żyrardowskiego (po 1 osobie).

Z danych zebranych przez Centrum wynika, że liczba dzieci objętych opieką w warszawskich placówkach a pochodzących z terenu innych powiatów spada, co wynika z systematycznego opuszczania przez małoletnich placówek oraz ograniczonego przyjmowania nowych wychowanków. Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie zawarło w 2007 roku łącznie 26 porozumień z innymi powiatami w sprawie ponoszenia kosztów utrzymania dzieci w placówkach, w tym dla 22 dzieci objętych opieką w warszawskich placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu interwencyjnego w 2007 roku.

b) Ośrodki adopcyjno –opiekuńcze.

Na terenie m. st. Warszawy funkcjonuje 5 ośrodków adopcyjno – opiekuńczych, w tym 4 niepubliczne:

l.p.	Ośrodek	Adres
1.	Publiczny Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy	ul. Nowogrodzka 75, 02-018 Warszawa
2.	Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy Towarzystwa Przyjaciół Dzieci	ul. Szpitalna 5, 00-031 Warszawa,
3.	Krajowy Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy Towarzystwa Przyjaciół Dzieci	ul. Krakowskie Przedmieście 6, 00-325 Warszawa,
4.	Katolicki Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy	ul. Grochowska 194/196 04-357 Warszawa
5.	Ośrodek Rodzinnej Opieki Zastępczej Towarzystwa „Nasz Dom”	Al. Zjednoczenia 34, 01-830 Warszawa

Za pośrednictwem ośrodków adopcyjno-opiekuńczych działających na terenie m. st. Warszawy zostało w 2007 roku przysposobionych 551 dzieci, z czego 187 to były adopcje krajowe, natomiast 364 dzieci zostało umieszczonych w rodzinach adopcyjnych za granicą.

Poniższe zestawienie przedstawia liczbę dzieci przekazanych do adopcji przez poszczególne ośrodki.

l.p.	Nazwa i adres ośrodka	Adopcje krajowe		Adopcje zagraniczne	
		liczba dzieci	liczba rodzin	liczba dzieci	liczba rodzin
1.	Publiczny Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy	28	28	131	79
2.	Katolicki Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy	74	68	101	60
3.	Ośrodek Rodzinnej Opieki Zastępczej Towarzystwa "Nasz Dom"	34	26	Nie dotyczy	
4.	Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy Towarzystwa Przyjaciół Dzieci	51	49	1	1
5.	Krajowy Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy Towarzystwa Przyjaciół Dzieci	Nie dotyczy		131	79
	SUMA	187	173	364	219

W 2007 roku najwięcej, bo aż 175 dzieci zostało umieszczonych w rodzinach adopcyjnych za pośrednictwem Katolickiego Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego w Warszawie. Nieznacznie mniej umieścił Publiczny Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy w Warszawie, tj. 159 dzieci. Na kolejnych miejscach znalazły się Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy TPD w Warszawie przy ul. Krakowskie Przedmieście 6 z 131 dziećmi przekazanymi do adopcji zagranicznej, następnie Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy TPD w Warszawie, przy ul. Szpitalnej 5/6. Najmniej dzieci (34) do adopcji przekazał Ośrodek Rodzinnej Opieki Zastępczej Towarzystwa „Nasz Dom” w Warszawie.

Zadaniem Ośrodków adopcyjno-opiekuńczych jest również pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze oraz umieszczania w nich dzieci z nieuregulowaną sytuacją prawną lub dzieci z uregulowaną sytuacją prawną, dla których trudno jest znaleźć rodzinę adopcyjną. I tak opieką w rodzinach zastępczych niespokrewnionych i w zawodowych rodzinach zastępczych za pośrednictwem ośrodków zostało objętych 43 małoletnich.

Kolejnym polem działania ośrodków jest wspieranie rodzin zastępczych oraz adopcyjnych, a także biologicznych. Ośrodki prowadzą grupy wsparcia, które spotykają się zwykle raz w miesiącu. Główne problemy poruszane na spotkaniach to: jawność adopcji, rozwiązywanie konfliktów i trudności wychowawczych, porady prawne dla rodzin, poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne, udzielanie wsparcia dla rodzin naturalnych, których dzieci zostały umieszczone w placówce opiekuńczo-wychowawczej lub rodzinie zastępczej, brak pracy, zaburzenia depresyjne i inne.

3. Organizacja opieki nad dziećmi w rodzinach zastępczych.

Zadania WCPR w tym zakresie polegają na:

- organizowaniu dzieciom opieki w rodzinach zastępczych,
- udzielaniu w trybie postępowania administracyjnego pomocy przysługującej rodzinom zastępczym oraz świadczeniu pracy socjalnej na ich rzecz,
- zawieraniu umów cywilno-prawnych z niespokrewnionymi z dzieckiem rodzinami zastępczymi,
- wspomaganiu prawidłowego przebiegu procesu opiekuńczo-wychowawczego w rodzinach zastępczych,
- przygotowywaniu dla sądu informacji o sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych,
- ustalaniu odpłatności od rodziców biologicznych za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej,
- zawieraniu porozumień z innymi jednostkami administracji samorządowej w sprawie zwrotu wydatków poniesionych na utrzymanie dzieci w rodzinach zastępczych,
- sporządzaniu niezbędnych opinii, raportów i opracowań prezentujących sytuację dzieci w rodzinach zastępczych i oceniających przebieg pracy opiekuńczo-wychowawczej w rodzinach zastępczych.

Sprawy rodzin zastępczych rozpatrywane są w drodze postępowań administracyjnych, zakończonych wydaniem stosownych decyzji.

W 2007r. Dział Rodzin Zastępczych wydał ogółem **2011** decyzji administracyjnych dotyczących:

- przyznania pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka (małoletniego) umieszczonego w rodzinie zastępczej - 1203 decyzje,
- przyznania pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania pełnoletniego wychowanka w rodzinie zastępczej, do czasu ukończenia szkoły, której był uczniem w dniu osiągnięcia pełnoletności – 209 decyzji,
- przyznania jednorazowego świadczenia pieniężnego na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny zastępczej dziecka – 125 decyzji,
- odstąpienia od dochodzenia zwrotu świadczeń nienależnie pobranych przez rodziny zastępcze - 6 decyzji,

- orzeczenia o zwrocie świadczeń nienależnie pobranych przez rodziny zastępcze- 22 decyzje,
- odstąpienia od ustalania odpłatności za pobyt małoletnich umieszczonych w rodzinach zastępczych od ich rodziców biologicznych - 163 decyzje.
- innych postępowań – 283 decyzje.

W minionym roku Centrum współpracowało z 1526 rodzinami zamieszkałymi na terenie Warszawy. Z tej liczby 276 rodzin zostało ustanowionych w 2007 roku. Strukturę rodzin zastępczych ze względu na stosunek pokrewieństwa do dziecka obrazuje poniższe zestawienie:

Rodziny zastępcze ze względu na pokrewieństwo w stosunku do dziecka

Typy rodzin zastępczych		Liczba rodzin	Liczba dzieci w tych rodzinach
rodziny spokrewnione		1335	1612
rodziny niespokrewnione		174	207
rodziny zawodowe (ogółem 7)	<i>Rodziny specjalistyczne</i>	4	5
	<i>Pogotowia rodzinne</i>	3	15
	<i>Rodziny wielodzietne</i>	0	0
OGÓŁEM		1516	1839

Miejsca zamieszkania rodzin zastępczych w Warszawie ilustruje poniższa tabela. Przedstawia ona również liczbę dzieci, nad którymi sprawują opiekę te rodziny.

Rodziny zastępcze w poszczególnych dzielnicach Warszawy (tabela nie uwzględnia zawodowych rodzin zastępczych)

L.P	Dzielnica	Liczba rodzin zastępczych	Liczba dzieci w tych rodzinach
1.	Bemowo	84	106
2.	Białołęka	46	52
3.	Bielany	152	194
4.	Mokotów	198	233
5.	Ochota	63	71
6.	Praga Południe	173	192
7.	Praga Północ	127	158
8.	Rembertów	18	22
9.	Śródmieście	121	149
10.	Targówek	104	122
11.	Ursus	43	54
12.	Ursynów	78	98

13.	Wawer	38	44
14.	Wesoła	19	24
15.	Wilanów	12	13
16.	Włochy	42	55
17.	Wola	151	179
18.	Żoliborz	40	53
Ogółem:		1509	1819

W Warszawie funkcjonowało 7 zawodowych rodzin zastępczych: w dzielnicach Ursynów, Ursus i Praga Południe po 1 rodzinie, w Śródmieściu i Wawrze po 2 rodziny, w których umieszczono łącznie 20 dzieci.

Niezależnie od współpracy z rodzinami zastępczymi mieszkającymi na terenie Warszawy Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie w roku 2007 ponosiło wydatki na utrzymanie **123 dzieci**, pochodzących z Warszawy, a umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów, na podstawie **116 porozumień**, w tym:

- **34 porozumienia** zostały zawarte w 2007r.
- **15 porozumień** w roku 2007 zostało rozwiązanych.

Przyczyną rozwiązania ww. porozumień było ustanie sprawowania funkcji rodziny zastępczej, usamodzielnienie się wychowanka rodziny zastępczej, zmiana miejsca zamieszkania rodziny zastępczej.

Wymienione porozumienia zostały zawarte z **48 powiatami**.

Również dzieci z innych powiatów przebywały w rodzinach zastępczych zamieszkujących na terenie Warszawy.

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie w roku 2007 przygotowało **51 porozumień** (w tym do 31 grudnia 2006r. zostało **podpisanych 44**) w sprawie ponoszenia wydatków na utrzymanie dzieci pochodzących z innych powiatów a umieszczonych w rodzinach zastępczych zamieszkałych na terenie m. st. Warszawy.

Poza wymienionymi powyżej porozumieniami kontynuowana była realizacja porozumień zawartych w roku 2005 (**27 porozumień**), w roku 2006 (**40 porozumień**) i zawartych w roku 2004 (**2 porozumienia**). **Ogółem zawarte w tej sprawie były 113 porozumienia dotyczące 119 dzieci**. W roku 2007 **wygasło 15** spośród nich. Porozumienia w tej sprawie zawarto z 66 powiatami.

Ogółem Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie realizuje 231 porozumień między powiatami dotyczących rodzin zastępczych, w tym 118 w sprawie dzieci pochodzących z terenu m. st. Warszawy umieszczonych w rodzinach zastępczych zamieszkałych na terenie innych powiatów oraz 113 w sprawie dzieci pochodzących z terenu innych powiatów a umieszczonych w rodzinach zastępczych zamieszkałych na terenie m. st. Warszawy, współpracując w tym zakresie z 89 powiatami.

W 2007 roku wydatkowano na świadczenia dla rodzin zastępczych kwotę 13 353 019 złotych, w tym:

- świadczenia na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych spokrewnionych 11 105 857,00 zł.
- świadczenia jednorazowe na pokrycie wydatków związanych z potrzebami dzieci przyjmowanych do spokrewnionych rodzin zastępczych 157 015,00 zł.
- świadczenia na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych niespokrewnionych 1 768 078,00 zł.
- świadczenia jednorazowe na pokrycie wydatków związanych z potrzebami dzieci przyjmowanych do niespokrewnionych rodzin zastępczych 30 836,00 zł.
- świadczenia na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych niespokrewnionych zawodowych specjalistycznych 48 051,00 zł.
- wynagrodzenie osób za pełnienie funkcji specjalistycznej zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem rodziny zastępczej 54 306,00 zł.
- świadczenia na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych niespokrewnionych zawodowych o charakterze pogotowia rodzinnego 101 214,00 zł.
- świadczenia jednorazowe na pokrycie wydatków związanych z potrzebami dzieci przyjmowanych do rodzin zastępczych niespokrewnionych zawodowych o charakterze pogotowia rodzinnego 9 606,00 zł.
- wynagrodzenie osób za pełnienie zadań pogotowia rodzinnego 77 774,00 zł.

- wynagrodzenie osoby pozostającej w gotowości pełnienia zadań pogotowia rodzinnego 282,00 zł.

Równolegle ze świadczeniami finansowymi na rzecz rodzin zastępczych pracownicy Centrum podejmowali szereg działań o charakterze pomocy niematerialnej. Wśród najważniejszych działań o tym charakterze zainicjowanych i często realizowanych przez pracowników Centrum wymienić należy m. in.:

- udział w pracach zespołów interdyscyplinarnych do spraw rodziny, działających przy ośrodkach pomocy społecznej,
- spotkania szkoleniowe dla Zespołów Zawodowej Służby Kuratorskiej przy Sądach Rodzinnych,
- przeprowadzenie spotkań informacyjnych mających na celu zacieśnienie współpracy i promujących opiekę zastępczą dla ośrodków pomocy społecznej,
- całoroczna współpraca z organizacjami pożytku publicznego w zakresie: szkoleń dla rodzin zastępczych, korepetycji dla dzieci, aktywizacji i przygotowania młodzieży usamodzielnianej do rynku pracy, zorganizowania obchodów Dnia Rodzicielstwa Zastępczego, Dnia Dziecka, akcji wakacyjnej, mikołajkowej wigilijnej i świątecznej oraz akcji „Dzieciaki do Kina” (Mazowiecka Fundacja Rodzin Zastępczych, Fundacja Ernst & Jung, Stowarzyszenie Interwencji Prawnej, Centrum Wolontariatu, Stowarzyszenie Rozwijania Aktywności Dzieci i Młodzieży „Szansa”, Fundacja Bez Względu na Niepogodę,
- współudział w uruchomieniu kolejnych klubów rodzin zastępczych przy Ośrodkach Pomocy Społecznej w Dzielnicach: Włochy, Ursynów, Praga Północ, Białołęka.
- uruchomienie dyżurów pracownika socjalnego WCPR w Ośrodkach Pomocy Społecznej w Dzielnicach: Białołęka, Ursynów,
- partnerstwo w projekcie pod nazwą: „Ursynów dla Rodzin Zastępczych” realizowanym przez Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Ursynów we współpracy z Sądem Rejonowym dla Warszawy Mokotowa,
- systematyczny udział w spotkaniach grup wsparcia dla rodzin zastępczych działających w Ośrodkach Pomocy Społecznej: Wola., Praga Południe, Włochy, Ursynów, Praga Północ, Targówek, Białołęka,
- obsługa merytoryczna stoiska promującego rodzicielstwo zastępcze na Targach Pracy oraz Piknikach Rodzinnych w ramach Kampanii „Daj im Przyszłość”,

- prowadzenie praktyk studenckich dla uczelni warszawskich oraz pomoc studentom indywidualnym w przygotowaniu prac licencjackich i magisterskich, a także pomoc w odbyciu stażu doktorantki z Ukrainy,
- pozyskiwanie, spośród osób fizycznych sponsorów dla rodzin zastępczych (pokrycie kosztów korepetycji, kursów doszkalających, kosztów leczenia, terapii),
- udział w „Partnerstwie dla Mokotowa” - współpraca wszystkich podmiotów publicznych i pozarządowych, działających na terenie tej dzielnicy na polu spraw społecznych - w celu rozwoju usług dla mieszkańców,
- zorganizowanie akcji obdarowania przez firmę komputerową zestawów komputerowych wraz z oryginalnym oprogramowaniem oraz edukacyjnych programów multimedialnych dla dzieci z rodzin zastępczych,
- zorganizowanie zbiórki przyborów szkolnych dla dzieci z rodzin zastępczych z udziałem par nowożeńców - pod nazwą „Przybory szkolne zamiast kwiatów”,
- zainicjowanie szkoleń dla wszystkich nowozawiaływanych rodzin zastępczych, prowadzonych przez Publiczny Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy.

Współpracę z rodzinami zastępczymi zamieszkałymi w Warszawie oraz realizacją porozumień w tej sprawie z innymi powiatami zajmuje się WCPR 11 pracowników. Średnio jeden pracownik socjalny współpracuje ze 168 rodzinami zastępczymi.

4. Projektowanie i nadzór indywidualnymi programami usamodzielnienia wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych.

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie realizuje zadanie własne powiatu jakim jest przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym placówki opiekuńczo – wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze oraz pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia młodzieży, opuszczającej w/w placówki, mających braki w przystosowaniu się.

Obecnie w Warszawie zadanie usamodzielniania prowadzone jest przez pracowników instytucji realizujących zadania powiatu z zakresu pomocy społecznej - Warszawskie

Centrum Pomocy Rodzinie, placówki opiekuńczo - wychowawcze, a także placówki podległe resortowi edukacji i sprawiedliwości (ośrodki szkolno – wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, zakłady poprawcze).

Całość prowadzenia postępowań spraw usamodzielnianych wychowanków zarówno rodzin zastępczych jak i placówek opiekuńczo – wychowawczych leży po stronie Działu ds. Usamodzielnień. Centrum nadzoruje przebieg każdego z indywidualnych programów usamodzielnienia prowadzi, od początku do końca programy osób pełnoletnich, powracających do Warszawy, po pobycie w instytucjach zlokalizowanych poza jej terenem, a także z warszawskich placówek resocjalizacyjnych, specjalnych i z zakładów poprawczych. W tych placówkach wyznaczone są osoby do współpracy z Centrum przy usamodzielnianiu. Za sprawy osób usamodzielnianych z domów dziecka odpowiedzialni są pracownicy socjalni tych placówek. Centrum udziela wsparcia merytorycznego w tym zakresie, nadzoruje i koordynuje.

Osoba, która osiągnęła pełnoletniość, uzyskała status osoby usamodzielnianej, zadeklarowała wolę przystąpienia do realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia, zwana „osobą usamodzielnianą”, zostaje objęta pomocą mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem przez pracę socjalną, a także pomocą finansową przeznaczaną na:

- usamodzielnienie- jest to jednorazowa pomoc pieniężna, której wysokość jest uzależniona od typu placówki jaką opuszcza wychowanek i okresu w jakim przebywał w niej wychowanek i jest przyznawana pod warunkami określonymi w *Ustawie o pomocy społecznej* i *Rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2004r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie,*

- kontynuowanie nauki - jest to comiesięczna pomoc pieniężna dla osoby kontynuującej naukę w gimnazjum, szkole ponadpodstawowej, szkole ponadgimnazjalnej lub wyższej; pomoc ta wynosi 30% podstawy, tj. 494, 10zł. Pomoc ta jest przyznawana na czas nauki, do czasu jej ukończenia, nie dłużej niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 25 lat.

Ponadto usamodzielniani otrzymują pomoc w:

- w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym pomoc na usamodzielnienie z przeznaczeniem na poprawę warunków mieszkaniowych, pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej, pomoc w formie miejsca w mieszkaniu chronionym,

- w uzyskaniu zatrudnienia (pomoc niematerialna w formie poradnictwa, skierowań do uczestnictwa w programach, szkoleniach, kursach)
- na zagospodarowanie - w formie rzeczowej (udzielana w miejscu osiedlenia się wychowanka), maksymalna wartość tej pomocy wynosi 300% podstawy tj. 4941zł, a w jej skład mogą wchodzić materiały i pomoce określone w Rozporządzeniu MPiPS.

W Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie w 2007r. **udzielono pomocy 802 pełnoletnim wychowankom**, którzy opuścili placówkę opiekuńczo – wychowawczą bądź rodzinę zastępczą i przystąpili do realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia, lub w 2007r. ukończyli jego realizację. Wychowankowie, którzy w 2007r. korzystali z pomocy Centrum z uwzględnieniem typu opieki oraz wysokości świadczeń przedstawia poniższa tabela:

Typ opieki którą opuszcza wychowanek:	Liczba wychowanków	Kwota świadczeń
rodzina zastępcza	588	2 404 970,00
placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego lub rodzinnego (w tym spoza m. st. Warszawy)	173	771 257,00
ośrodek szkolno – wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii, zakład poprawczy	41	149,384,00
SUMA	802	3 325 611,00

Najliczniejsza grupa usamodzielnionych wychowanków zarówno z placówek opiekuńczo-wychowawczych jak i rodzin zastępczych korzystała z pomocy pieniężnej przeznaczonej na kontynuowanie nauki. Na wypłatę tego typu świadczeń przeznaczono łącznie kwotę 2 818 736 złotych. Szczegółowe informacje o liczbie usamodzielnionych wychowanków, którzy skorzystali z finansowych i innych form pomocy zawierają poniższe zestawienia:

- wychowankowie z rodzin zastępczych

Forma pomocy	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	15	15	61 413,00

Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	543	4957	2 156 498,00
Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej	45	45	187 058,00
Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, /w tym w mieszkaniu chronionym/	55	-	-
SUMA	588*	5017	2 404 970,00

* dotyczy wychowanków, którzy otrzymali jednocześnie różne formy pomocy

wychowankowie z placówek – opiekuńczo wychowawczych

Forma pomocy	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	15	15	86 467,00
Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	182	1343	662 238,00
Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej	37	37	171 936,00
Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, /w tym w mieszkaniu chronionym/	77	-	-
SUMA	214*	1395	920 641,00

* dotyczy wychowanków, którzy otrzymali jednocześnie różne formy pomocy

W 2007 roku Centrum zakończyło postępowania i wydało 933 decyzje administracyjne dotyczące pełnoletnich wychowanków. W tej liczbie:

- 214 decyzji dotyczyło przyznania pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki,
- 28 decyzji dotyczyło przyznania pomocy pieniężnej na usamodzielnienie,
- 21 decyzji dotyczyło przyznania wychowankowi miejsca w mieszkaniu chronionym,
- 80 decyzji w sprawie przyznania pomocy na zagospodarowanie,
- 590 decyzji rozstrzygało w innych sprawach (np. zmiany już wydanych decyzji, zawieszenia lub cofnięcia wypłaty świadczeń pieniężnych itp.).

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie obok przygotowania wspólnie z usamodzielnianymi, udziału w realizacji programów (wypłata świadczeń pieniężnych, pomoc w pozyskiwaniu mieszkania, pomoc w uzyskaniu pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej) dokonuje okresowych analiz i ocen w zakresie skuteczności stosowanych rozwiązań. Między innymi:

- w czerwcu 2007r. dokonano analizy realizacji programu usamodzielnienia w zakresie nauki przez usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych, korzystających z pomocy z tego tytułu. Zwraca uwagę fakt że wyjątkowo duża liczba wychowanków z rodzin zastępczych kontynuuje naukę w szkołach wyższych (51,8 % wszystkich wychowanków z tych rodzin kontynuuje naukę) podczas gdy w przypadku wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych jest to wskaźnik dużo niższy (tylko 18,3 % ogółu wychowanków z tych placówek kontynuuje naukę). Poniższe zestawienie prezentuje szczegółowe dane dotyczące liczby wychowanków kontynuujących naukę w poszczególnych rodzajach szkół w podziale na wychowanków z rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo –wychowawczych.(wg stanu na czerwiec 2007 r.)

Rodzaj szkoły	Liczba wychowanków z uwzględnieniem poszczególnych form opieki		
	Rodzina zastępcza	Placówka opiekuńczo -wychowawcza	RAZEM
studia wyższe	212	30	242
szkoła policealna	93	41	134
technikum	30	9	39
liceum ogólnokształcące	52	32	84
zasadnicza szkoła zawodowa	20	25	45
gimnazjum	2	4	6
RAZEM:	409	164	573

Ponadto dokonano bilansu w zakresie realizacji potrzeb mieszkaniowych wychowanków.

W 2007r. **56 pełnoletnich wychowanków** (35 wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych i 22 z rodzin zastępczych) trzymało lokale mieszkalne z zasobów m.st. Warszawy.

Poniższa tabela przedstawia liczbę wychowanków, którzy opuścili placówki opiekuńczo-wychowawcze i otrzymali lokale mieszkalne z zasobów m.st. Warszawy w poszczególnych latach:

Rok	Liczba lokali mieszkalnych
2003	25
2004	25
2005	25
2006	35
2007	35

Miniony rok był szczególnie dobry dla wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych, jeżeli chodzi o liczbę pozyskanych dla nich lokali mieszkalnych, mieszkania przyznało 9 spośród 18 dzielnic Warszawy. Łączna liczbę przyznanych w 2007 roku lokali mieszkalnych przez poszczególne dzielnice na potrzeby wychowanków placówek i rodzin zastępczych prezentuje poniższe zestawienie:

Dzielnica	Liczba przyznanych lokali
Praga Północ	12
Praga Południe	3
Bielany (ul. Szegedyńska)	19
Ochota	3
Wola	6
Śródmieście	4
Mokotów	5
Wawer	3
Ursus	1
ŁACZNIE	56

Dział ds. Usamodzielnień Centrum obok realizacji opisanych powyżej zadań uczestniczył także w:

- propagowaniu tematyki usamodzielnień poprzez organizowanie spotkań z kadrami ośrodków pomocy społecznej m.st. Warszawy,
- realizacji projektów prowadzonych przez OPS (np. projekt „Młodzieżowa Akademia Umiejętności”, projekt „ Szansa na samodzielność” oraz prowadzenia cyklicznych szkoleń i spotkań dla kadry placówek podległych WCPR-owi i placówek edukacyjnych, resocjalizacyjnych i młodzieżowych ośrodków szkolno-wychowawczych a także zakładów poprawczych,
- organizacji spotkań z pełnoletnimi wychowankami przygotowanymi do usamodzielniania oraz przygotowaniu spotkań integracyjnych z opiekunami usamodzielnionych wychowanków,
- realizacji programów i szkoleń o charakterze zawodowym, umiejętności życiowych, językowych i innych. Zajęcia te realizowane są wspólnie z organizacjami pozarządowymi. Między innymi: współpracowano w tym zakresie z „Fundacją Robinson Crusoe”, Centrum Językowym „The Tower”, Fundacją „Bez względu Na Niepogodę”, Fundacją „Otwarte Drzwi”, a także z Centrum Edukacji Liderkiej”

5. Ośrodki Interwencji Kryzysowej

Prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej jest zadaniem własnym powiatu. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej *interwencja kryzysowa* stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Jej celem jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej.

Miasto stołeczne Warszawa prowadzi dwa ośrodki interwencji kryzysowej:

- **Ośrodek Interwencji Kryzysowej** działający od 2002 roku w ramach Ośrodka Wsparcia Dziecka i Rodziny „Koło”, **ul. Dalibora 1 w Warszawie**, oraz

- **Ośrodek Interwencji Kryzysowej „Adamus”** utworzony w 2000 r. w ramach Ośrodka Wspomagania Rodziny, **ul. 6-go Sierpnia 1/5 Warszawie.**

Z ich pomocy mogli skorzystać wszyscy, którzy znaleźli się w nagłym lub przewlekłym kryzysie psychicznym, w sytuacji zagrożenia lub po przejściach traumatycznych, Ośrodki te służyły wsparciem i specjalistyczną pomocą m. in. osobom:

- obarczonym następstwami wielu trudnych zdarzeń w życiu swoim i rodziny, żyjącym w stanie przewlekłego stresu, powstałego w wyniku nagłej niekorzystnej zmiany życia
- przeżywającym trudności małżeńskie/partnerskie lub trudności w kontaktach z dziećmi,
- dotkniętym przemocą, w tym przemocą domową,
- przeżywającym utratę kogoś bliskiego (np. śmierć, rozstanie, rozwód),
- w sytuacjach prób i zamachów samobójczych,
- ofiarom wypadków i napadów,
- przeżywającym trudności w relacjach społecznych.

W zależności od potrzeb Ośrodki oferowały różne formy pomocy: konsultacje psychologiczne i psychiatryczne, interwencje w środowisku w nagłych zdarzeniach traumatycznych, porady prawne i socjalne, terapię indywidualną, małżeńską i rodzinną, grupy wsparcia. W uzasadnionych przypadkach istniała możliwość skorzystania ze schronienia w jednym z hosteli.

Do Ośrodków Interwencji Kryzysowej można było zgłaszać się osobiście lub telefonicznie umówić się ze specjalistą. Wszelka pomoc była świadczona bezpłatnie.

Pracownicy placówek – psycholodzy, pedagodzy, psychiatrzy, prawnicy, pracownicy socjalni pomagali rozwiązywać zgłaszane problemy w nurcie interdyscyplinarnym. Placówki te współpracowały z ośrodkami pomocy społecznej, instytucjami i organizacjami świadczącymi pomoc psychologiczną i psychiatryczną, organizacjami wymiaru sprawiedliwości, prokuraturą, policją organizacjami pozarządowymi i wyznaniowymi.

W 2007 roku Ośrodki przeprowadziły **łącznie 5 252 interwencje** (z tego 2 412 - OIK przy ul. 6 Sierpnia1/5 i 2 840 - OIK przy ul. Dalibora 1). Obserwuje się tendencję malejącą w tym zakresie; w porównaniu do roku ubiegłego liczba interwencji zmniejszyła się o 17 %.

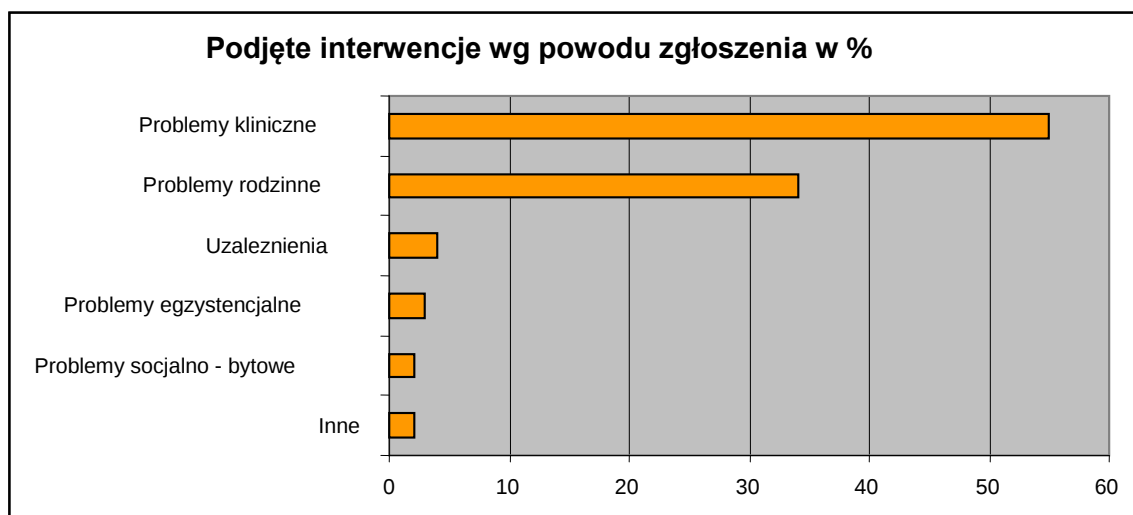
Z pomocy Ośrodków w sumie skorzystało w sumie 1004 osoby, z czego: 357 - w OIK przy ul. 6 - Sierpnia1 /5 i 647 - w OIK przy ul. Dalibora 1).

Interesująco przedstawia się struktura osób korzystających z pomocy ośrodków interwencji kryzysowej w podziale na płeć. Większość klientów obu ośrodków stanowią kobiety.

Korzystający z pomocy Ośrodków Interwencji Kryzysowej

	kobiety	mężczyźni	całe rodziny
OIK ul. 6 Sierpnia 1/5	73 %	24 %	3%
OIK ul. Dalibora 1	70 %	28 %	2 %

Najczęstszym powodem (55%) interwencji podejmowanych przez Ośrodki były problemy kliniczne zgłaszających się osób (w tym m. in. objawy nerwicowe, depresje, zaburzenia osobowości). Najmniej interwencji (2 %) wynikało z problemów socjalno-bytowych (bezrobocia, ubóstwa, bezdomności czy eksmisji).

W obydwu Ośrodkach Interwencji Kryzysowej funkcjonowały hostele, dysponujące w sumie 40 miejscami (po 20 miejsc w każdym), które najczęściej świadczyły pomoc dla ofiar przemocy, w tym przede wszystkim przemocy domowej a także ofiarom handlu ludźmi. Hostele były gotowe do zapewnienia schronienia także innym osobom, w tym m.in. uczestnikom nagłych zdarzeń lub katastrof losowych.

W 2007 r. schronienie w hostelach znalazło 112 osób z tego: 52 osoby dorosłe i 60 dzieci - to o 8 % więcej niż przed rokiem.

Osoby korzystające ze schronienia w hostelach

Hostel przy ul. Dalibora 1		Hostel przy ul. 6 - sierpnia 1/6	
Osoby dorosłe	Dzieci	Osoby dorosłe	Dzieci
30	31	22	29
Razem	61	Razem	51
W sumie		112	

Osoby skierowane do hosteli korzystały z nich bezpłatnie. Miasto st. Warszawa pokrywało w pełni koszty utrzymania mieszkańców hosteli, które wynosiły miesięcznie:

- 1080 zł w Ośrodku przy ul. 6 Sierpnia 1/5

- 993 zł w ośrodku przy ul. Dalibora 1.

Zgodnie z przyjętymi zasadami skierowania do hostelu wydaje WCPR. W 2007 roku Centrum wystawiło 46 skierowań dla 112 osób, w tym 60 dzieci.

6. Pomoc Uchodźcom

Od 1991 roku, kiedy Polska ratyfikowała Konwencję Genewską z 1956r. cudzoziemcy mogą w naszym kraju ubiegać się o objęcie ochroną międzynarodową, poprzez przyznanie statusu uchodźcy. Uchodźcą jest osoba, która *"na skutek uzasadnionej obawy przed prześladowaniem z powodu swojej rasy, religii, narodowości, przynależności do określonej grupy społecznej lub z powodu przekonań politycznych przebywa poza granicami państwa, którego jest obywatelem, i nie może lub nie chce z powodu tych obaw korzystać z ochrony tego państwa."* W Polsce decyzję o nadaniu statusu uchodźcy wydaje Prezes Urzędu do Spraw Cudzoziemców.

Polskie prawo przewiduje, że pomoc w integracji przysługuje wyłącznie cudzoziemcom, którym przyznano status uchodźcy. W 2000 r. zadanie to zostało wpisane do systemu pomocy społecznej. Wcześniej działania integracyjne na rzecz uchodźców były podejmowane przede wszystkim przez organizacje pozarządowe. Zasady i tryb udzielania uchodźcom wsparcia w procesie integracji określa ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2004 Nr 64 poz. 593 z późn zm.) oraz Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej dnia 29

września 2005r. w sprawie udzielania pomocy uchodźcom (Dz. U. z 2005 r. Nr 201 poz. 1669).

Udzielanie uchodźcom pomocy jest zadaniem z zakresu administracji rządowej realizowanym przez powiat, a bezpośrednio odpowiedzialne za wspieranie tej grupy cudzoziemców w procesie integracji są powiatowe centra pomocy rodzinie.

Celem udzielanej pomocy jest zapewnienie wsparcia w początkowym okresie adaptacji uchodźców do warunków życia w Polsce oraz rozpoczęciu samodzielnego życia. Rolą Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie w realizacji tego zadania jest rozpoznanie ich bieżącej sytuacji, określenie potrzeb oraz zapewnienie odpowiednich form pomocy. Zadaniem Centrum jest także motywowanie do podejmowania przez uchodźcę inicjatyw zmierzających do poprawy swojej sytuacji oraz koordynowanie działań wszystkich instytucji i organizacji wspierających naszych klientów w procesie integracji. Narzędziem temu służącym jest Indywidualny Program Integracji, tj. pisemna umowa między osobą korzystającą z pomocy i powiatowym centrum pomocy rodzinie, określająca wzajemne zobowiązania oraz sposób współdziałania, umożliwiający w miarę możliwości pełną integrację uchodźcy i jego rodziny. Czas trwania programu integracyjnego nie może przekraczać 12 miesięcy.

Przyznawana uchodźcy pomoc obejmuje:

- świadczenia pieniężne, z przeznaczeniem na bieżące utrzymanie oraz pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego, w wysokości od 446 do 1.175 zł mies. (w zależności od struktury rodziny i okresu realizacji IPI)
- opłacenie składki na powszechne ubezpieczenie zdrowotne,
- pracę socjalną oraz specjalistyczne poradnictwo, obejmujące w szczególności poradnictwo prawne, psychologiczne i rodzinne.

W minionym roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie realizując swoje zadania w zakresie pomocy uchodźcom prowadziło postępowania polegające na rozpoznaniu sytuacji uchodźców poprzez przeprowadzanie wywiadów środowiskowych z rodzinami. W ich wyniku opracowano indywidualne programy integracyjne. Postępowania zakończono wydaniem 92 decyzji administracyjnych, z których:

- 64 decyzje dotyczyły przyznania świadczenia,
- 28 decyzji wstrzymywało bądź odmawiało przyznania świadczeń.

Prowadzono wszechstronną pracę socjalną, udzielano specjalistycznego poradnictwa informacji oraz wsparcia uchodźców w kontaktach z innymi instytucjami i organizacjami, współpracując m. in z:

- Urzędem do Spraw Cudzoziemców
- Ośrodkami Pobytowymi dla Cudzoziemców
- Mazowieckim Urzędem Wojewódzkim
- Ośrodkami Pomocy Społecznej m st. Warszawy
- Międzykulturowym Centrum Adaptacji Zawodowej
- Fundacją Języków Obcych „Linguae Mundi”
- Urzędem Pracy m st. Warszawy
- UNHCR
- Stowarzyszeniem Interwencji Prawnej
- Wydziałem Aktualizacji Rejestrów Departamentu Rejestrów Państwowych MSWiA
- Urzędami Dzielnic m. st. Warszawy
- Caritas Polska
- Komitetem Polska - Czeczenia
- Polską Akcją Humanitarną
- Centrum Wolontariatu
- Szkołami
- Jednostkami służby zdrowia

Zorganizowano kolejną – piątą, edycję kwalifikacji rodzin uchodźców do najmu mieszkań, zagwarantowanych z zasobów mieszkaniowych m. st. Warszawy. Komisja kwalifikacyjna składająca się z przedstawicieli tut. Centrum, Biura Polityki Społecznej oraz organizacji pozarządowych działających na rzecz uchodźców, wytypowała 5 rodzin i osób (3 z Czeczenii i 2 z Białorusi), których rekomendowane wnioski przekazano do realizacji przez Biuro Polityki Lokalowej Urzędu m. st. Warszawy.

W 2007 r. Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wspierało realizację 89 indywidualnych programów integracji z tego:

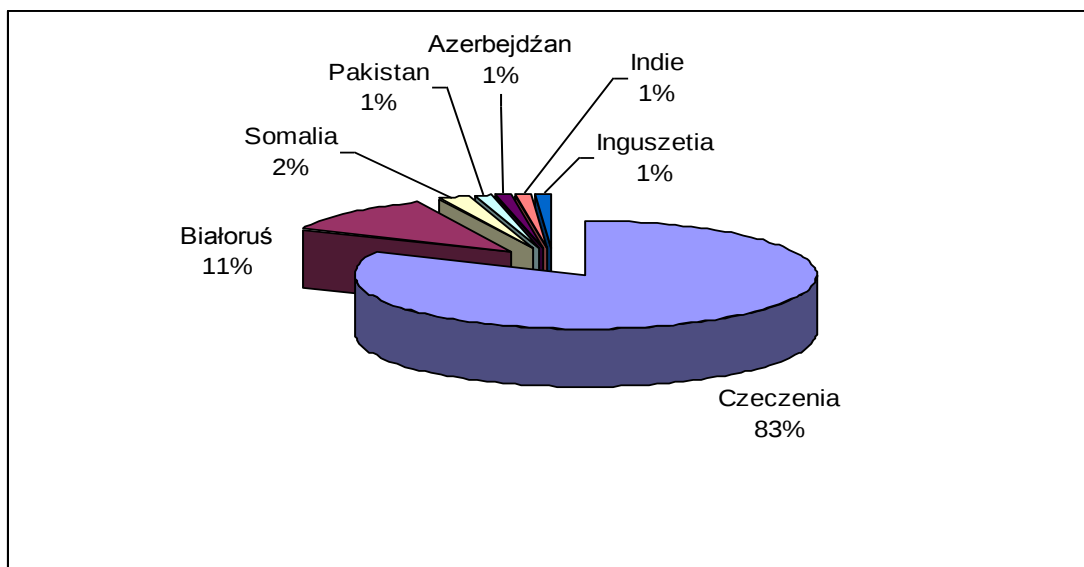
- 45 zostało zakończonych,
- 21 będzie kontynuowanych w 2008r,
- 23 zostały przerwane, z powodu nie wywiązywania się przez uchodźców z przyjętych zobowiązań.

Na pomoc integracyjną dla uchodźców wykorzystano **716.618 zł.**

Średnia wysokość pomocy finansowej przyznawanej 1 uchodźcy podczas trwania programu integracyjnego wynosiła 3.302 zł.

Z pomocy Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie 2007 r. skorzystało łącznie 231 uchodźców z 89 rodzin, pochodzących z 6 krajów (7 narodowości): Rosji (narodowości czeczeńskiej i inguskiej), Białorusi, Pakistanu. Indii, Somalii i Azerbejdżanu. Strukturę uchodźców- ze względu na narodowość przedstawia poniższy wykres.

Uchodźcy wg narodowości

Biorąc pod uwagę strukturę rodzin korzystających z pomocy integracyjnej największą grupę stanowią uchodźcy prowadzący jednoosobowe gospodarstwa. Najmniej w programach integracyjnych uczestniczyło 3 - osobowych rodzin.

Struktura rodzin uchodźców

Rodziny	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1 osobowe	38	38
2 osobowe	12	24
3 osobowe	5	15
4 osobowe	17	68
5 osobowe	11	55
6 osobowe i większej	6	40
RAZEM	89	240

Prawie 45 % uchodźców (tj. 40 gospodarstw domowych), które skorzystały z pomocy Centrum to rodziny z dziećmi. W porównaniu do roku ubiegłego dane w tym zakresie utrzymują się na zbliżonym poziomie. Niezmienna pozostaje także liczba rodzin niepełnych – stanowiąca 13 % wszystkich typów gospodarstw domowych.

Brak przynajmniej komunikatywnej znajomości języka polskiego stanowi zasadniczą przeszkodę na drodze do skutecznej integracji. Nauka języka polskiego była obowiązkowa dla wszystkich dorosłych uczestników Programów, którzy go nie znali.

Wojewoda Mazowiecki we współpracy z Fundacją Języków Obcych Linguae Mundi zapewniał uchodźcom nieodpłatny kurs polskiego, połączony z wiedzą o kulturze i społeczeństwie polskim. Poza konwencjonalnym systemem nauki osobom pracującym gwarantowano naukę w systemie weekendowym, ponadto możliwość uczestnictwa w życiu kulturalnym Warszawy (wyjścia do kin, teatrów, na wystawy) a także opiekę przedszkolną dzieciom osób uczestniczących w zajęciach.

Fundacja języków obcych przekazywała do WCPR cotygodniowe i comiesięczne raporty z frekwencji poszczególnych osób na zajęciach oraz z ich postępów w nauce.

Liczba osób w programach ze względu na korzystanie z różnych form nauki języka polskiego

L.p.	Formy nauki języka polskiego	Liczba osób
-------------	-------------------------------------	--------------------

1	zorganizowany kurs	79
2	wolontariat	2
3	Inne (Szkoła Społeczna przy ul. Raszyńskiej w Warszawie	2

Z uczestnictwa w kursie języka polskiego można było być zwolnionym jedynie z przyczyn zdrowotnych lub rodzinnych (dotyczyło to przede wszystkim kobiet opiekujących się małymi dziećmi). W takich przypadkach podejmowane były próby znalezienia wolontariuszy do pomocy w nauce w miejscu zamieszkania uchodźcy.

L.p.	Przyczyny niepodjęcia nauki języka polskiego	Liczba osób
1	dobra znajomość języka polskiego umożliwia swobodne komunikowanie się	1
2	choroba	16*
3	konieczność opieki nad małoletnimi dziećmi	17*
4	praca, której wykonywanie kolidowało z zajęciami języka polskiego	1
5	inne (wyjazd, problemy mieszkaniowe)	13*

- w sumie u 11 osób wystąpił więcej niż jeden powód niepodjęcia nauki języka polskiego

Ważne z punktu widzenia możliwości wpływających na proces integracji są kompetencje zawodowe oraz wykształcenie uczestników programów integracyjnych. Wśród uchodźców przeważały osoby legitymujące się wykształceniem średnim i wyższym, choć znaczny odsetek stanowiły osoby z wykształceniem podstawowym i te, które nie ukończyły żadnej szkoły (głównie kobiety w każdym z przedziałów wiekowych).

Dane zawarte w tabeli poniżej wynikają z deklaracji uchodźców i w praktyce tylko w pojedynczych przypadkach były potwierdzone stosownym świadectwem lub dyplomem. Dotyczyło to także kwalifikacji zawodowych naszych klientów.

Uczestnicy IPI* wg wykształcenia, płci i wieku

L. p.	Wykształcenie	Płeć						W sumie
		mężczyźni			kobiety			
		18-38 lat	39-50 lat	51 lat i więcej	18-38 lat	39-50 lat	51 lat i więcej	
1	wyższe	9	2	3	6	1		21
2	średnie	30	13		29	9		81
3	podstawowe	2			3	1	2	8
4	brak wykształcenia	3			3	1	3	10
	Razem	44	15	3	41	12	5	120

*- Indywidualny program integracyjny

Podjęcie pracy zarobkowej jest jednym z ważniejszych czynników integracyjnych. Uczestnicy indywidualnych programów integracyjnych obligowani byli do rejestracji w Urzędach Pracy oraz aktywnego poszukiwania zatrudnienia. Z kilkuletnich doświadczeń w pracy z uchodźcami wynika, iż odsetek osób podejmujących zatrudnienie z roku na rok rośnie. Jest to konsekwencja coraz chłonniejszego rynku pracy w Warszawie oraz wzrostu kompetencji zawodowych uchodźców, korzystających z szerokiej oferty szkoleń i kursów zawodowych, oferowanych cudzoziemcom przez organizacje pozarządowe. Coraz częściej zatrudnianie uchodźców odbywało się w oparciu o umowę o pracę.

Funkcjonowanie zawodowe uczestników programów

L.p.	Funkcjonowanie zawodowe	Liczba osób
1	korzystanie z ofert szkoleniowych Urzędu Pracy	
2	Podjęcie pracy za pośrednictwem Urzędu Pracy	1
3	podjęcie pracy na umowę	15
4	podjęcie pracy bez umowy („na czarno”)	9

Ponadto Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie, było partnerem dwóch projektów, współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, kierowanych do cudzoziemców. Polegały one na:

a/ Projekt 1 – „Integracja cudzoziemców objętych ochroną międzynarodową. Rozwój systemu wsparcia instytucjonalnego na Mazowszu”

Projekt ten był współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Uchodźczego i stanowił kontynuację działań na rzecz integracji cudzoziemców, podejmowanych przez Wojewodę w latach ubiegłych. Oprócz Centrum drugim partnerem w projekcie była Fundacją Nauki Języków Obcych „Linguae Mundi”.

Celem projektu było przygotowanie osób ze statusem uchodźcy oraz posiadających zgodę na pobyt tolerowany do rozpoczęcia procesu integracji. Zrealizowano cykl szkoleń z zakresu praw i obowiązków oraz systemu funkcjonowania państwa i społeczeństwa polskiego oraz zagwarantowano profesjonalne kursy języka polskiego, o który mowa powyżej.

Ponadto pracownicy służb pomocy społecznej mieli możliwość udziału w warsztatach z zakresu zagadnień międzykulturowych i antystresowych.

W ramach tego projektu Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie współpracowało przy:

- naborze uchodźców i monitorowaniu ich uczestnictwa w kursie języka polskiego,
- zapoznaniu uchodźców z praktycznym aspektem integracji (współprowadzenie szkoleń dla uchodźców),
- realizacji indywidualnych programów integracji.

Dostrzegając znaczenie dodatkowych inicjatyw na rzecz naszych klientów, wykraczających poza zadania ustawowe w odniesieniu do tej grupy cudzoziemców – Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie zamierza kontynuować współpracę z Wojewodą Mazowieckim, będąc partnerem w kolejnych projektach, finansowanych z Europejskiego Funduszu Uchodźczego.

b/ Projekt 2 – „Międzykulturowe Centrum Adaptacji Zawodowej”

W lutym 2006r. tut. Centrum przystąpiło do Partnerstwa: „Międzykulturowe Centrum Adaptacji Zawodowej”, którego działania współfinansowane są ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Program będzie realizowany do marca 2008 r.

Obok lidera projektu – Uniwersytetu Warszawskiego, w realizację przedsięwzięcia zaangażowani są: Centrum Kształcenia i Rehabilitacji, Krajowy Ośrodek Wsparcia Edukacji Zawodowej i Ustawicznej, Fundacja Przeciwno Handlowi Kobietami La Strada.

Celem projektu jest promowanie otwartego rynku pracy, poprzez ułatwianie podjęcia zatrudnienia repatriantom, uchodźcom, osobom z pobytem tolerowanym, imigrantom oraz przedstawicielom osiadłym w naszym kraju mniejszości kulturowych, legalnie przebywających w Polsce. Zadaniem Partnerstwa jest także likwidacja bądź minimalizacja zjawiska dyskryminacji osób odmiennych kulturowo na polskim rynku pracy. Działania międzykulturowego Centrum Adaptacji Zawodowej obejmują trzy podstawowe kierunki:

1. Kursy i szkolenia - zawodowe, językowe, z zakresu drobnej przedsiębiorczości, kultury i obyczajów polskich - kierowane do cudzoziemców oraz treningi kompetencji międzykulturowych - dla profesjonalistów pracujących z uchodźcami, imigrantami, repatriantami;
2. Ośrodek Doradztwa Zawodowego – poradnictwo zawodowe, prawne, psychologiczne,
3. Pomoc i interwencja w sytuacjach kryzysowych, koncentrujące się przede wszystkim na:
 - rehabilitacji zawodowej niepełnosprawnych cudzoziemców,
 - pomocy osobom pochodzącym spoza Polski - ofiarom handlu ludźmi,
 - wyjaśnianiu nieporozumień i mediacji w konfliktach na tle różnic kulturowych.

W ramach partnerstwa tut. Centrum:

- rozpowszechniało wśród uchodźców informacje o organizowanych przez Międzykulturowe Centrum Adaptacji Zawodowej kursach adaptacyjnych i zawodowych;
- współpracowało w zakresie diagnozowania sytuacji i potrzeb zawodowych uchodźców oraz kierowało ich do specjalistów pracujących w MCAZ;
- współpracowało w zakresie analizy potrzeb szkoleniowych pracowników socjalnych;
- uczestniczyło we współpracy ponadnarodowej w zakresie wiążącym się z kompetencjami i możliwościami WCPR poprzez uczestnictwo w wyjazdach, konferencjach, seminariach, wizytach studyjnych;

Dostrzegając niebagatelną rolę kultury w procesie integracji cudzoziemców Administrator Projektu zatrudnił osobę do pracy w projekcie, której głównym zadaniem było koordynacja działającego przy Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie Klubu Uchodźcy.

Klub Uchodźcy

Klub Uchodźcy mieści się w siedzibie Centrum Usług Socjalnych i Szkolenia Kadr Pomocy Społecznej „Ośrodek Nowolipie” przy ulicy Nowolipie 25 b.

W ramach jego oferty proponowano:

- konwersacje z języka angielskiego (na dwóch poziomach) oraz rosyjskiego - prowadzone przez wolontariuszy (tej sprawie zawarto 8 porozumień) Wśród wolontariuszy, byli zarówno polscy studenci, jak i cudzoziemcy. W kilku przypadkach praca wolontarystyczna w Klubie ułatwiła budowanie ich ścieżki zawodowej;
- spotkania z przedstawicielami różnych organizacji, pomocnych w procesie integracji w tym: Polskiej Akcji Humanitarnej, Centrum Promocji Kobiet, Stowarzyszenia Interwencji Prawnej;
- dostęp do kawiarenki internetowej -z jednego z warszawskich banków pozyskano 10 komputerów, które przeznaczono na potrzeby Klubu;
- uczestnictwo w rozgrywkach wielokulturowej drużyny piłkarskiej – podjęto działania organizacyjne, mające na celu zgrupowanie drużyny składającej się z przedstawicieli różnych krajów.

Ponadto w siedzibie Klubu w ramach oferty Międzykulturowego Centrum Adaptacji Zawodowej odbywał się kurs języka polskiego.

Z oferty Klubu Uchodźcy w 2007 r. skorzystało łącznie 70 cudzoziemców.

Warto podkreślić, że Projekt – Międzykulturowe Centrum Adaptacji Zawodowej został doceniony na arenie międzynarodowej, uzyskując nagrodę European Champions Awards przyznaną przez Komisję Europejską Parlamentu Europejskiego.

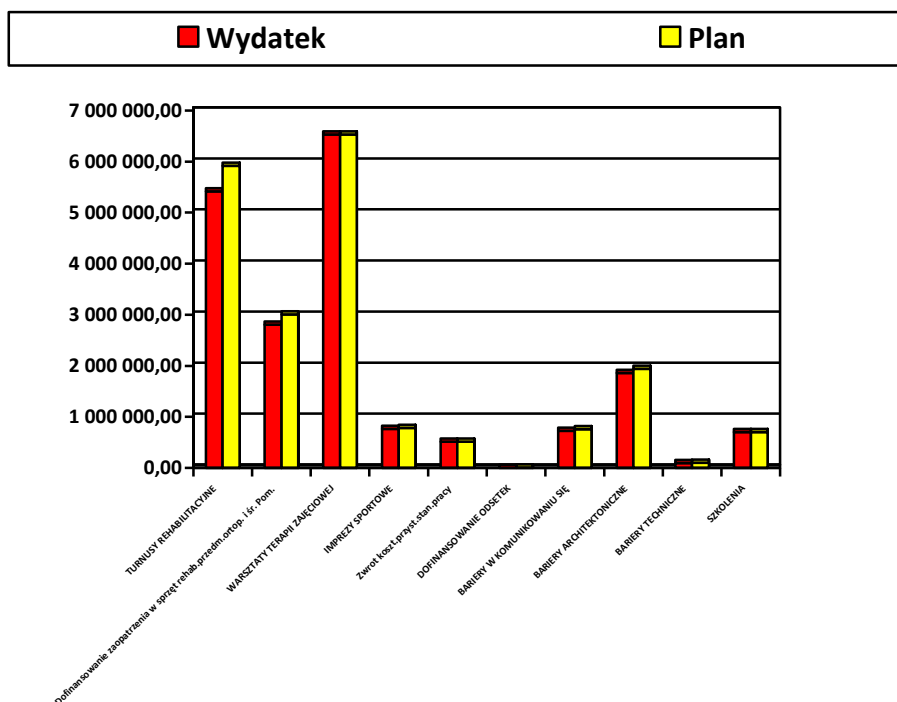
7. Finansowe formy wsparcia dla osób niepełnosprawnych.

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie uczestniczy w działaniach zmierzających do ograniczenia społecznych skutków niepełnosprawności. Miedzy innymi Centrum uczestniczy

w opracowaniu i realizacji planów pomocy udzielonej przez miasto stołeczne Warszawa na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców naszego miasta. Centrum przy realizacji tych zadań współpracuje z organizacjami pozarządowymi oraz Państwowym Funduszem Osób Niepełnosprawnych, z którego to Funduszu pochodzi gro środków przeznaczonych na finansowe wspieranie osób niepełnosprawnych.

W minionym roku na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej przeznaczono 20.252.823,00 zł. z tej kwoty w ciągu roku na finansowe wsparcie niepełnosprawnych wydatkowano 19.442.710,00 zł. tj. 96% planowanych środków.

Największą kwotę wydatkowano na sfinansowanie kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej, zaś najmniej wydatkowano pieniędzy na dofinansowanie do oprocentowania kredytu bankowego. W 2007 roku tylko dwie osoby złożyły wnioski o dofinansowanie kosztów spłaty odsetek kredytu bankowego i otrzymały one pomoc w łącznej kwocie 1857 zł. Szczegółowe zestawienia planowanych i wydatkowanych środków PFRON w 2007 roku na poszczególne zadania realizowane przez WCPR na rzecz niepełnosprawnych przedstawia poniższy diagram.

Spółród 10 form finansowego wspierania niepełnosprawnych środkami z PFRON stosowanych przez Centrum największą popularnością cieszyły się dopłaty do turnusów rehabilitacyjnych.

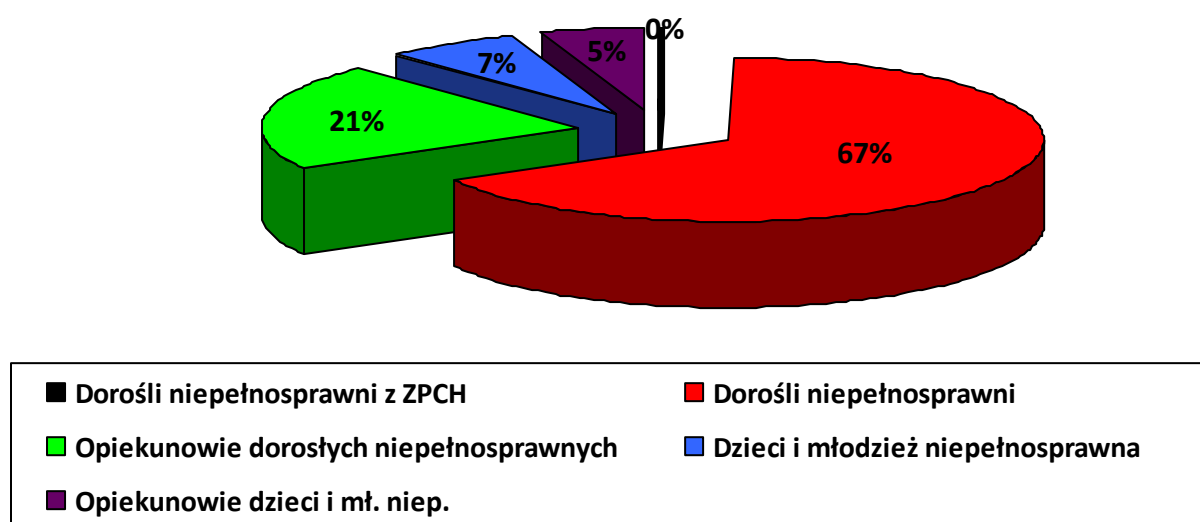
W roku 2007 aż 10.181 osób ubiegało się o dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach. Przyznano dofinansowanie dla 9120 osób, jednak wypłacono je dla 8978 osób, ponieważ corocznie obserwowane jest zjawisko masowych rezygnacji z przyznanego dofinansowania w drugiej części roku, co związane jest z małym zainteresowaniem, dotyczącym wyjazdów na turnusy rehabilitacyjne jesienno-zimowe.

Ponadto miasto stołeczne Warszawa jest inicjatorem i organizatorem programu leczenia dzieci-mieszkańców Warszawy z mózgowym porażeniem dziecięcym. W ramach tego programu Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie przeprowadziło rekrutację i kierowanie dzieci do Ośrodka Rehabilitacyjno-Wypoczynkowego „SYRENA” w Mielnie. Rehabilitacja prowadzona była we współpracy z firmą **Euromed**, stosującą rehabilitację z wykorzystaniem kombinezonu kosmicznego.

W roku 2007 zorganizowano sześć 28 dniowych turnusów, w których udział wzięło 60 dzieci z mózgowym porażeniem dziecięcym.

Na dofinansowania dla 9120 osób wydatkowano w ubiegłym roku 5.415.285,00 zł. Kwota ta stanowiła 92% planowanych na ten cel środków.

Strukturę beneficjentów, którzy skorzystali z dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych obrazuje poniższy diagram:

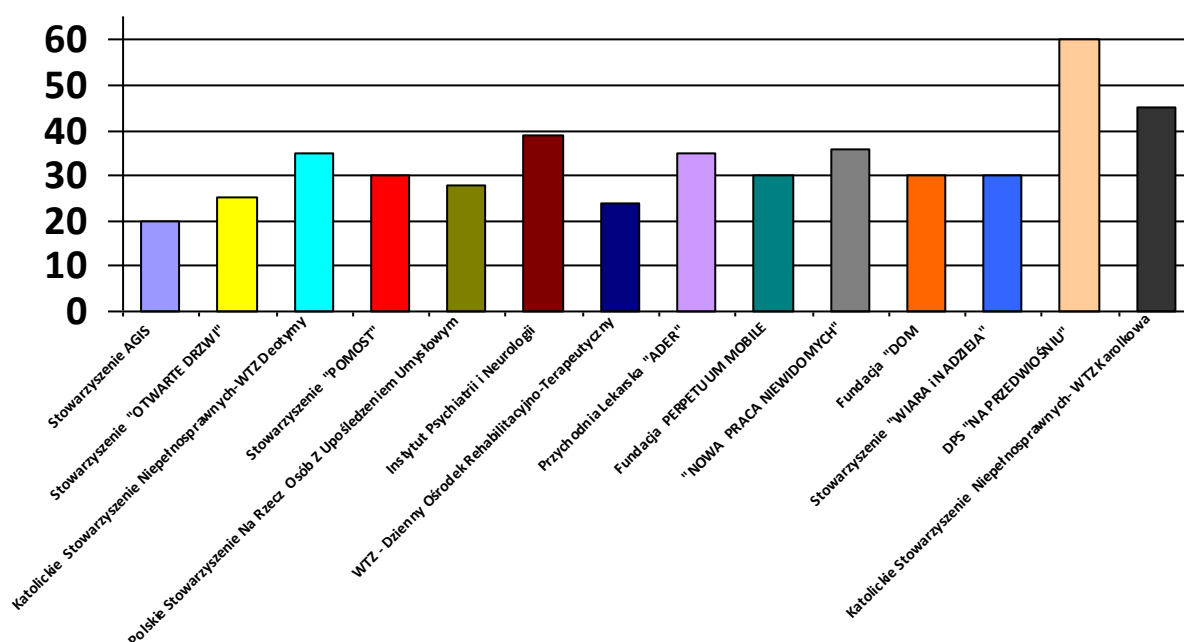
Znacząca grupa – 2172 osoby – skorzystały z pomocy finansowej przeznaczonej na pokrycie części kosztów zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków

pomocniczych. W ubiegłym roku wydatkowano na ten cel 2.808.211,00 zł. z planowanych 3.003.368,00 zł. Na pomoc dla dzieci i młodzieży przeznaczono ok. 700.000, 00zł tj. 25% środków wydatkowanych ogółem na dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny i przedmioty ortopedyczne.

Jak już wspomniano wcześniej największą kwotę ze środków PFRON w minionym roku przeznaczono w m.st. Warszawa na sfinansowanie kosztów funkcjonowania warsztatów terapii zajęciowej.

W roku 2007 kwota przekazana przez Fundusz na działalność warsztatów wyniosła 6.532.618 zł. W świetle zapisów *Ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej osób oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych* skala dofinansowania przez PFRON działalności warsztatów nie mogła przekroczyć w 2007 r. 95% wszystkich źródeł finansowania warsztatów. Miasto Stołeczne Warszawa przekazało na powyższą działalność kwotę ogółem 373.700 zł. Po uwzględnieniu środków m.st. Warszawy oraz środków własnych podmiotów prowadzących warsztaty skala dofinansowania WTZ ze środków PFRON ukształtowała się na poziomie ok. 93%.

W 2007 roku na terenie m. st. warszawy działało 15 warsztatów terapii zajęciowej. w zajęciach tych uczestniczyły 502 osoby. Wielkość WTZ-ów ze względu na liczbę uczestników była zróżnicowana i oscylowała w granicach 30 osób. Najmniejszy WTZ liczył 20 uczestników, a największy 60 uczestników. Szczegółową liczbę uczestników w poszczególnych warsztatach terapii zajęciowej prezentuje poniższy wykres.

Szczególną formą aktywizacji społecznej niepełnosprawnych jest uczestnictwo w zajęciach sportowych, rekreacyjnych oraz imprezach kulturalnych i artystycznych. W roku ubiegłym

zawarto 56 umów na dofinansowanie różnego rodzaju imprez sportowych, rekreacyjnych, turystycznych i kulturalnych adresowanych do niepełnosprawnych mieszkańców Warszawy. Wydatkowano na ten cel łącznie 765.000,00 zł tj. 98% planowanych środków. Z tych form aktywizacji społecznej skorzystało łącznie ok. 4600 uczestników; w tym 2060 to dzieci i młodzież.

Podkreślić należy, że ta forma aktywizacji niepełnosprawnych cieszy się coraz większą popularnością i przyczynia się do tego, że osoby te przy wsparciu rodziny i wolontariuszy pokonują skutecznie bariery mentalne i architektoniczne oraz techniczne i komunikacyjne.

Dużą popularnością cieszyło się wsparcie finansowe przeznaczone na dofinansowanie zakupu sprzętu ułatwiającego niepełnosprawnym komunikowanie się ze światem zewnętrznym. Na dofinansowanie zakupu komputerów, „czytaków”, lup, powiększalników oraz innego sprzętu z katalogu przedmiotów likwidujących bariery w komunikowaniu się przeznaczono w 2007 roku 726.916,00zł dla 265 beneficjentów.

Z kolei z pomocy finansowej na likwidację barier architektonicznych skorzystało w minionym roku 179 osób na łączną kwotę 1.861.259,00 zł. Dzięki tej pomocy likwidowane były bariery architektoniczne zarówno wewnątrz lokali zamieszkiwanych przez osoby niepełnosprawne, jak też w miejscach ogólnodostępnych (np. podjazdy do klatek schodowych itp.).

Najmniej, bo tylko 26 beneficjentów skorzystało z pomocy przeznaczonej na likwidację barier technicznych. Wydatkowano na ten cel 96.446,00 zł. Środki te przeznaczone były na zakup urządzeń i wyposażenia (np. pralki, specjalne biurka itp.) ułatwiające życie niepełnosprawnym.

Odrębnego omówienia wymaga kwestia rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych. W ramach pomocy finansowej na działania w tym zakresie koncentrowano się na :

- finansowaniu szkoleń zawodowych niepełnosprawnych,
- zwrocie kosztów przystosowania stanowisk pracy dla potrzeb osób niepełnosprawnych,
- dofinansowaniu do oprocentowania kredytu bankowego.

Urząd Pracy m.st. Warszawy w roku 2007 wydatkował kwotę 648.174 zł na szkolenia dla osób niepełnosprawnych. W ubiegłym roku 175 osób niepełnosprawnych skorzystało z oferty szkoleń organizowanych przez Urząd Pracy i finansowanych ze środków PFRON. Spośród ogółu przeszkolonych osób nie w pełni sprawnych liczba kobiet wyniosła 71. Dzięki tym szkoleniom 42 osoby , w tym 12 kobiet znalazło zatrudnienie.

Oprócz prowadzenia szkoleń dla osób niepełnosprawnych Urząd Pracy m.st. Warszawy dokonywał zwrotu wydatków dotyczących stażu, prac interwencyjnych, przygotowania zawodowego w miejscu pracy, a także badań lekarskich poniesionych na rzecz osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu. W roku 2007 Urząd Pracy m.st. Warszawy dokonał zwrotu wydatków dla 22 osób, w tym dla 18 kobiet, na kwotę ogółem 51.303 zł.

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie zawarło w 2007 r. 3 umowy dotyczące zwrotu kosztów przystosowania stanowisk pracy, na kwotę ogółem 516.000 zł. W/w umowy dotyczyły zwrotu kosztów przystosowania 13 stanowisk dla osób niepełnosprawnych. Na tych stanowiskach zostało zatrudnionych 18 osób niepełnosprawnych

Z kolei dofinansowanie do oprocentowania kredytu bankowego nie cieszy się corocznie zbyt dużym zainteresowaniem wśród osób niepełnosprawnych. W roku 2007 tylko dwie osoby złożyły wnioski o dofinansowanie odsetek i z tymi osobami zostały zawarte umowy na kwotę ogółem 1.857 zł.

Zadania związane z rehabilitacją zawodową niepełnosprawnych przejął od początku 2008 roku Urząd Pracy m. st. Warszawy.

8. Poradnictwo prawne i specjalistyczne: w tym rodzinne na rzecz rodzin naturalnych i zastępczych.

Posiadanie informacji o możliwościach, prawach i zasobach instytucjonalnych jest niezbędne w celu skutecznego i umiejętnego pokonywania problemów życiowych.

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie zadanie udzielania informacji o prawach i uprawnieniach realizowało we własnym zakresie oraz we współpracy z podlegającymi mu placówkami.

Osoby zwracające się telefonicznie, korespondencyjnie, za pośrednictwem poczty elektronicznej oraz osobiście do tut. Centrum otrzymywały informację o przysługujących im prawach i uprawnieniach a także możliwościach uzyskania stosownej do potrzeb pomocy ze strony urzędów, instytucji oraz organizacji działających na terenie Warszawy, w jej okolicach a także w całym kraju.

Najczęściej zgłaszane do Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie sprawy dotyczyły uzyskania pomocy w rozwiązywaniu problemów rodzinnych, w tym: konfliktów małżeńskich,

opieki nad dziećmi po rozwodzie lub po rozpadzie związków, problemów wychowawczych z dorastającymi dziećmi, przemocy, uzależnień oraz problemów materialnych. Można zakładać, iż specyfika zgłaszanych spraw wynikała z nazwy naszej jednostki, sugerującej uzyskanie pomocy przez rodziny znajdujące się w trudnych sytuacjach życiowych, bez względu na rodzaj problemów, jakie były jej udziałem.

Zwracające się o pomoc osoby najczęściej oczekiwały wsparcia prawnego, psychologicznego, finansowego.

W roku ubiegłym bezpośrednio z pomocy Centrum w formie poradnictwa i informacji skorzystało ok. 400 osób.

Poradnictwo specjalistyczne, w tym w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne - zgodnie z ustawą pomocy społecznej jest zadaniem własnym powiatu i powinno być świadczone osobom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód.

Zadanie zapewnienia specjalistycznego poradnictwa, w tym także rodzinnego dla rodzin naturalnych i zastępczych jednostki było prowadzone przez Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie we współpracy z nadzorowanym Publicznym Ośrodkiem Adopcyjno-Opiekuńczym oraz niepublicznymi placówkami tego typu, a także działającymi w tym obszarze organizacjami pozarządowymi.

Nieodpłatną terapię rodzinną i cały szereg usług z zakresu poradnictwa, konsultacji i mediacji rodzinnych dla potrzebujących tej formy wsparcia mieszkańców Warszawy świadczyły m. in. publiczne Specjalistyczne Poradnie Rodzinne z siedzibami na terenie Dzielnic: Bemowo, Bielany i Wawer. Natomiast ogólnodostępne porady prawne były gwarantowane przez poradnie prawne prowadzone przez m. in. Fundację Akademia Iuris lub Klinikę Prawną Uniwersytetu Warszawskiego.

Pomoc w formie poradnictwa specjalistycznego dostępna była także w dwóch ośrodkach interwencji kryzysowej przy ul. Dalibora 1 oraz ul. 6 - Sierpnia 1/5.

9. Nadzór nad domami pomocy społecznej i placówkami opiekuńczo-wychowawczymi w tym rodzinnymi domami dziecka dla których m. st. Warszawa jest organem prowadzącym.

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie na podstawie postanowień Statutu WCPR nadanego uchwałą Rady m. st. Warszawy sprawowało nadzór w imieniu Prezydenta m.st. Warszawy – nad łącznie 37 jednostkami m. st. Warszawy będącymi domami pomocy społecznej, placówkami opiekuńczo – wychowawczymi, ośrodkami adopcyjno – opiekuńczymi . W tej liczbie znajdowało się:

- 6 publicznych wielofunkcyjnych placówek opiekuńczo – wychowawczych prowadzonych przez m.st. Warszawę,
- 5 publicznych placówek opiekuńczo- wychowawczych typu socjalizacyjnego,
- 2 publiczne placówki opiekuńczo – wychowawcze typu interwencyjnego,
- 8 publicznych placówek – wychowawczych typu rodzinnego.

Ponadto Centrum w 2007 roku sprawowało nadzór nad:

- 1 placówką opiekuńczo – wychowawczą wsparcia dziennego – Zespołu Ognisk Wychowawczych im. K. Lisieckiego „Dziadka” obejmującego 10 ognisk na terenie m. st. Warszawa,
- 1 publicznym ośrodkiem adopcyjno – opiekuńczym,
- Ośrodek Nowolipie.

a) Nadzór nad domami pomocy społecznej

Domy pomocy społecznej to jednostki organizacyjne, które charakteryzuje duża różnorodność w zakresie profilu działalności i świadczonych usług. Placówki te zajmują się przede wszystkim świadczeniem usług opiekuńczych. Usługi te są skierowane do osób wymagających całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, które nie mogą samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu i którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych w środowisku.

Dom pomocy społecznej, niezależnie od typu, świadczy usługi w zakresie potrzeb bytowych, opiekuńczych i wspomagających. Placówki działające na terenie Warszawy oferują szeroki zakres różnorodnych usług.

W Warszawie działa **18 domów pomocy społecznej stałego pobytu**, dysponujących **1.877 miejscami**, w tym 3 domy prowadzone przez Zgromadzenia Zakonne i 2 domy prowadzone przez fundacje w ramach umów zawartych przez m.st. Warszawę.

Domy te można podzielić na 5 typów. Szczegółowy podział domów na typy oraz liczbę domów każdego typu oraz ilość miejsc oferowanych w każdym typie domów prezentuje poniższa tabela.

Typy domów pomocy społecznej

TYP DOMU	LICZBA DOMÓW	LICZBA MIEJSC
Dom pomocy społecznej dla osób starszych	7 <i>w tym 1 prowadzony przez 'Fundację „Gniazdo Rodzinne”</i>	618
Dom pomocy społecznej dla przewlekle somatycznie chorych	7 <i>w tym 2 prowadzone przez Zgromadzenie Zakonne</i>	785
Dom pomocy społecznej dla przewlekle psychicznie chorych	1	200
Dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie	2 <i>w tym 1 prowadzony przez Zgromadzenie Zakonne</i>	249
Dom Pomocy Społecznej dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	1 <i>prowadzony przez Fundację „Pomocna Dłoń”</i>	25
RAZEM	18	1 877

Ponadto Centrum nadzorowało działalność Centrum Usług Socjalnych i Szkolenia Kadr Pomocy Społecznej „Ośrodek Nowolipie”, który pełni zarówno funkcję ośrodka wsparcia dla osób starszych jak i ośrodka szkolenia kadr pomocy społecznej. Placówka dysponowała 256 miejscami dziennego pobytu i zapewniała osobom starszym szeroki wachlarz usług opiekuńczych, rehabilitacyjnych, bytowych, rekreacyjno – kulturalnych oraz edukacyjnych. W 2007 roku z usług Ośrodka skorzystało 492 osób.

Ponadto „Ośrodek Nowolipie” był organizatorem szkoleń kadry pomocy społecznej, na potrzeby Biura Polityki Społecznej Urzędu m. st. Warszawa, Warszawskiego Centrum

Pomocy Rodzinie, ośrodków pomocy społecznej m. st. Warszawy oraz innych instytucji i organizacji pozarządowych działających w sferze pomocy społecznej.

Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny, do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania, który dla placówek w Warszawie ustala Prezydent.

W przypadku mieszkańców domów pomocy społecznej, skierowanych i umieszczonych na podstawie decyzji o przyznaniu tego świadczenia przed 1 stycznia 2004 r., odpłatność ustala się na zasadach obowiązujących w dniu kierowania (według Ustawy z dnia 29 listopada 1990 r. o *pomocy społecznej*), tj. 70% dochodu mieszkańca, a różnicę uzupełnia się dotacją celową z budżetu państwa.

Mazowiecki Urząd Wojewódzki w roku 2007 ustalił średnią miesięczną wojewódzką kwotę dotacji w wysokości 1.350 zł dla wszystkich domów pomocy społecznej bez względu na ich typ. W przypadku osób skierowanych i umieszczonych w domu pomocy społecznej na podstawie przepisów Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej ustala się w wysokości 70 % dochodu tej osoby, dopłaty rodziny w zależności od jej sytuacji finansowej oraz dopłaty gminy, która kieruje do domu pomocy społecznej.

W placówkach realizowane są różne formy terapii: arteterapia, muzykoterapia, biblioterapia, psychoterapia, silwoterapia, ergoterapia, terapia zajęciowa, terapia zabawą itd.

Celem zajęć terapeutycznych jest: aktywizowanie mieszkańców, wzbogacenie życia emocjonalnego poprzez rozszerzenie zainteresowań, usprawnienie koncentracji uwagi, zmniejszenie doznań lękowych, obniżenie napięć i zachowań autystycznych i emocjonalnych, poprawienie koordynacji psychosomatycznej, utrzymanie poczucia bezpieczeństwa i przynależności.

Szczególnie ważne jest prowadzenie właściwej terapii dla grupy młodszych mieszkańców placówek specjalistycznych. Istotne są zwłaszcza treningi samodzielności, nabywanie i utrwalanie podstawowych umiejętności związanych z samoobsługą i podstawowymi czynnościami. Równie ważne jest usamodzielnianie poprzez pracę.

W Domu Pomocy Społecznej „Na Przedwiośniu” działa Warsztat Terapii Zajęciowej, który istnieje od 1995 roku. Liczy 60 uczestników z czego 40 to mieszkańcy Domu. Terapia prowadzona jest w następujących pracowniach: tworzyw bezkształtnych, dekoratorsko – introligatorskiej, wielobranżowej, gospodarstwa domowego, malarskiej, stolarsko – ślusarskiej, muzykoterapii i relaksacji. Duży nacisk w pracy terapeutycznej położono na

rozwijanie aktywności własnej uczestników. W 2007 roku 20 uczestników WTZ w tym także mieszkańcy DPS, ukończyło kurs „Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych intelektualnie”.

Mieszkańcy Domu Pomocy Społecznej Fundacji Pomocna Dłoń przy ul. Odrębnej 10 uczestniczą w zajęciach Warsztatów Terapii Zajęciowej przy ul. Głogowej (5 osób) i przy ul. Deotymy (5 osób). Natomiast 6 osób jest zatrudnionych w Zakładzie Pracy Chronionej „Metalinker”. Dom Pomocy Społecznej „Leśny” współpracuje z Firmą „Ekon”, w której obecnie jest zatrudnionych 5 mieszkańców. W ramach zajęć terapeutycznych w Domach prowadzone są zespoły muzyczne i teatralne. Zespoły biorą aktywny udział w życiu swoich Domów, przygotowują programy artystyczne na różnego rodzaju imprezy dla mieszkańców, często także reprezentują placówki na zewnątrz.

Na terenie Domów każdego roku organizowane są liczne imprezy o charakterze towarzyskim, rozrywkowym, tanecznym, dla uczczenia ważnych dat i świąt, które cieszą się dużym zainteresowaniem mieszkańców. Są to spotkania świąteczne, karnawałowe i rocznicowe. Mieszkańcy biorą udział w imprezach kulturalnych (wyjścia do teatru, kina, na koncerty, odczyty), sportowych („Olimpiada Seniora”) i rekreacyjnych (wycieczki i pikniki, turnusy rehabilitacyjne).

Domy pomocy społecznej od lat utrzymują także stałą współpracę z warszawskimi uczelniami i szkołami w zakresie umożliwienia studentom i uczniom odbywania praktyk przygotowujących do zawodu pracownika socjalnego.

Praktyki na terenie Domów spełniają wiele funkcji, po pierwsze wspomagają personel w bieżącej opiece i zagospodarowaniu czasu wolnego mieszkańców, po drugie zapewniają mieszkańcom pomoc, wsparcie i kontakt z młodzieżą, po trzecie studenci i uczniowie mają możliwość praktycznego przygotowania się do trudnego zawodu i prowadzenia badań naukowych.

Praktyki w placówkach odbywają studenci i uczniowie następujących szkół i uczelni: Akademia Medyczna - Wydział Nauki o Zdrowiu, Kolegium Pracowników Służb Społecznych, Uniwersytet im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Szkoła Wyższa Towarzystwa Wiedzy Powszechnej, Akademia Pedagogiki Specjalnej, Chrześcijańska Akademia Teologiczna, Wyższa Szkoła Psychologii Społecznej, Uniwersytet Warszawski, Archidiecezjalne Wyższe Seminarium Duchowne i Medyczne Studium Zawodowe.

Każdy z warszawskich Domów korzysta, w różnym zakresie, z pomocy wolontariuszy.

Działalność wolontariatu na obejmuje:

- indywidualne odwiedziny u mieszkańców, pomoc w drobnych czynnościach pielęgnacyjnych, porządkowych, czytanie książek, prasy, prowadzenie rozmów, wspólne spacerowanie,
- pomoc mieszkańcom w udziale we mszy świętej, oraz uroczystościach i imprezach różnego typu,
- organizowanie imprez okolicznościowych i spotkań dla mieszkańców,
- współpraca z pracownikami Domu w omawianiu spraw, potrzeb i problemów dotyczących mieszkańca.

Integracja mieszkańców placówek ze środowiskiem lokalnym jest jednym z najważniejszych zadań, które Domy realizują w swojej codziennej pracy. W ramach działań integracyjnych organizowana jest współpraca z przedszkolami, szkołami podstawowymi i drużynami harcerskimi. Placówki współpracują z Ośrodkami Pomocy Społecznej i umożliwiają klientom Ośrodków korzystanie z posiłków, zapraszają do wspólnego udziału w imprezach okolicznościowych. W ramach wzajemnej współpracy placówki organizują również wspólne imprezy: pikniki, wycieczki, wyjazdy na turnusy rehabilitacyjne itp.

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie sprawując - w imieniu Prezydenta m. st. warszawy – nadzór nad domami pomocy społecznej koncentrowało się w minionym roku m. in. na:

- a) nadzorze nad prawidłowym funkcjonowaniem domów pomocy społecznej prowadzonych przez m.st. Warszawa poprzez lustracje, kontrole i monitorowanie realizacji przez domy pomocy społecznej „programów naprawczych”, prowadzących do uzyskania przez placówki standardów opieki, określonych w Rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 października 2005 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r., Nr 217, poz.1837);
- b) rozpatrywaniu spraw interwencyjnych dotyczących domów pomocy społecznej, prowadzenie postępowań wyjaśniających związanych z zażaleniami i skargami na działalność tych placówek;
- c) sporządzaniu comiesięcznych zestawień wykorzystania miejsc w domach pomocy społecznej dla Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego i potrzeb własnych;
- d) organizowaniu narad z dyrektorami domów pomocy społecznej w zakresie zarządzania jednostką organizacyjną pomocy społecznej,

- e) opiniowaniu wniosków inwestycyjnych i finansowych kierowanych do miasta stołecznego Warszawy, opiniowaniu projektów planów budżetowych oraz wniosków w sprawie zmian w budżetach.

Ponadto w dniach 8 – 11 października 2007 roku Centrum wraz z z Polskim Towarzystwem Pracowników Socjalnych, w Ośrodku Szkoleniowym Instytutu Rozwoju Służb Społecznych w Białobrzegach zorganizowało VIII Przegląd Twórczości Artystycznej Mieszkańców Domów Pomocy Społecznej m.st. Warszawy. W imprezie wzięli udział przedstawiciele 18 domów pomocy społecznej oraz Centrum Usług Socjalnych i Szkolenia Kadr Pomocy Społecznej „Ośrodek Nowolipie” (łącznie 108 mieszkańców i 24 opiekunów). Program Przeglądu przewidywał 3 dni prezentacji dorobku Mieszkańców, w występach od 10-20 minut. Repertuar Mieszkańców był szeroki: od adaptacji literatury pięknej, po autorskie scenariusze mieszkańców i terapeutów oraz występy muzyczne.

b) nadzór nad placówkami opiekuńczo – wychowawczymi dla dzieci i młodzieży

W minionym roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie nadzorowało:

- **6 publicznych wielofunkcyjnych** placówek opiekuńczo-wychowawczych, dysponujących **460** miejscami, w tym 2 placówki dla dzieci w wieku 0 – 3 roku życia – z 114 miejscami na dzień 31 grudnia 2007 roku.

Były to następujące domy:

l.p.	Nazwa placówki	Adres
1.	Dom Dziecka Nr 1 „Nasz Dom” im. Maryny Falskiej	Al. Zjednoczenia 34 01-830 Warszawa
2.	Ośrodek Wsparcia Dziecka i Rodziny „Koło”	ul. Dalibora 1 01-435 Warszawa
3.	Ośrodek Wspomagania Rodziny	ul. 6-go Sierpnia 1/5 02-842 Warszawa
4.	Dom Dziecka Nr 11 „Chata”	ul. Bohaterów 50 03-007 Warszawa
5.	Dom Dziecka Nr 15 im. Ks. G.P. Baudouina	ul. Nowogrodzka 75 02-018 Warszawa
6.	Dom Dziecka Nr 16	ul. Międzyzparkowa 5 00-208 Warszawa

- 5 publicznych placówek opiekuńczo-wychowawczych **typu socjalizacyjnego**, dysponujących **190** miejscami,. Należały do tej grupy poniżej wymienione placówki:

l.p.	Nazwa placówki	Adres
1.	Dom Dziecka Nr 2 im. dr Janusza Korczaka	ul. Jaktorowska 6 01-202 Warszawa
2.	Dom Dziecka Nr 4	ul. Rakowiecka 21 02-517 Warszawa
3.	Dom Dziecka Nr 5	ul. Podmokła 4 04-819 Warszawa
4.	Dom Dziecka Nr 9 im. Lidii i Adama Ciołkoszów	ul. Korotyńskiego 13 02-121 Warszawa
5.	Dom Dziecka Nr 12	ul. Tarczyńska 27 02-023 Warszawa

- 2 **publiczne** placówki opiekuńczo-wychowawcze **typu interwencyjnego** dysponujące **120** miejscami, były to:

l.p.	Nazwa placówki	Adres
1.	Pogotowie Opiekuńcze Nr 1	ul. Dembińskiego 1 01-644 Warszawa
2.	Pogotowie Opiekuńcze nr 2 im. Czesława Józefa Babickiego	ul. Św. Bonifacego 81 02-945 Warszawa

- 8 publicznych placówek opiekuńczo-wychowawczych **typu rodzinnego** dysponujących **41** miejscami,

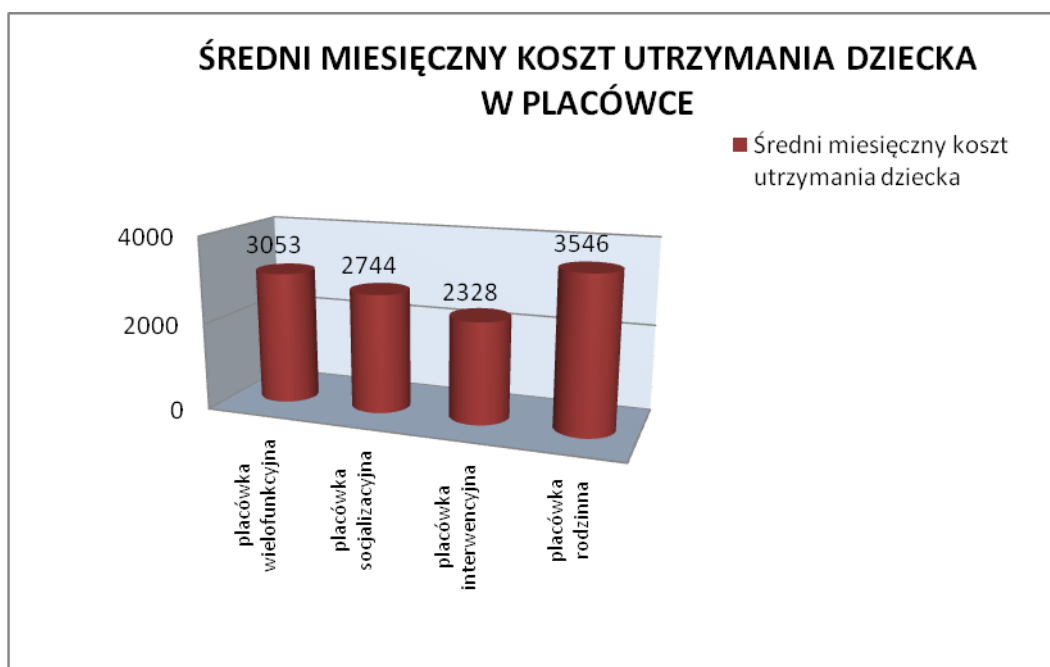
l.p.	Nazwa placówki	Adres
1.	Rodzinny Dom Dziecka	Al. Jerozolimskie 47 m. 4 Warszawa
2.	Rodzinny Dom Dziecka	ul. Borówkowa 8 04-965 Warszawa
3.	Rodzinny Dom Dziecka	ul. Karowa 14/16 m. 29 00-324 Warszawa
4.	Rodzinny Dom Dziecka	ul. Słowackiego 75 01-690 Warszawa-Wesoła
5.	Rodzinny Dom Dziecka	ul. Żąbkowska 23/25 m. 53 03-736 Warszawa
6.	Rodzinny Dom Dziecka	ul. Zygmunta Augusta 12 02-496 Warszawa
7.	Rodzinny Dom Dziecka	ul. 15-go Sierpnia 15 03-173 Warszawa
8.	Rodzinny Integracyjny Dom Dziecka	ul. Żąbkowska 23/25 m. 84 03-736 rszawa

- 1 publicznym ośrodkiem adopcyjno – opiekuńczym, którym był:

Publiczny Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy mieszczący się przy ul. Nowogrodzkiej 75,
Ponadto Centrum w 2007 roku nadzorowało również publiczną placówkę opiekuńczo –
wychowawczą wsparcia dziennego. Był to Zespół Ognisk Wychowawczych im.
K. Lisieckiego „Dziadka” obejmujący 10 ognisk na terenie m. st. Warszawy oraz grupę
Pedagogiki i Animacji Społecznej.

Z oferty Ognisk w 2007 roku skorzystało łącznie **997** wychowanków. Przy ZOW działa Punkt
Informacyjno–Konsultacyjny „Bastion”, dla dzieci i młodzieży, osób z problemami
alkoholowymi, narkotykowymi, wychowawczymi, rodzinnymi. Pracownicy „Bastionu”
pracują również z rodzinami wychowanków ognisk w celu wsparcia ich w roli rodziców,
zacieśnienia więzi rodzinnych oraz odbudowania autorytetu rodziny.

Średni miesięczny koszt utrzymania wychowanka w placówce opiekuńczo-
wychowawczej w 2007 roku zgodnie z Załącznikiem do Zarządzenia Prezydenta m. st.
Warszawy Nr 583/2007 z dnia 3 lipca 2007 roku w poszczególnych typach placówek. wahał
się od 2328 zł do 3546 zł co prezentuje poniższy wykres:

W 2007 roku praca placówek była nastawiona na skrócenie czasu pobytu wychowanków poprzez powrót dziecka do domu, znalezienie rodziny adopcyjnej lub zastępczej.

Najwięcej małoletnich powróciło do swych rodzin biologicznych z placówek wielofunkcyjnych. Przekazały one również najwięcej wychowanków do rodzin adopcyjnych. Wychowankowie publicznych placówek socjalizacyjnych zmieniali placówki, przede

wszystkim na Rodzinne Domy Dziecka, Młodzieżowe Ośrodki Socjoterapii oraz Młodzieżowe Ośrodki Wychowawcze lub byli usamodzielniani. Praca niepublicznych placówek socjalizacyjnych koncentruje się przede wszystkim na adopcji małoletnich oraz powrotach wychowanków do rodzin biologicznych.

Praca placówek interwencyjnych ukierunkowana była na szybki powrót wychowanków do domów rodzinnych. W sytuacji pracy z rodziną, która nie przynosiła oczekiwanych efektów, dzieci były kierowane do placówek socjalizacyjnych, również tych funkcjonujących w ramach placówek wielofunkcyjnych.

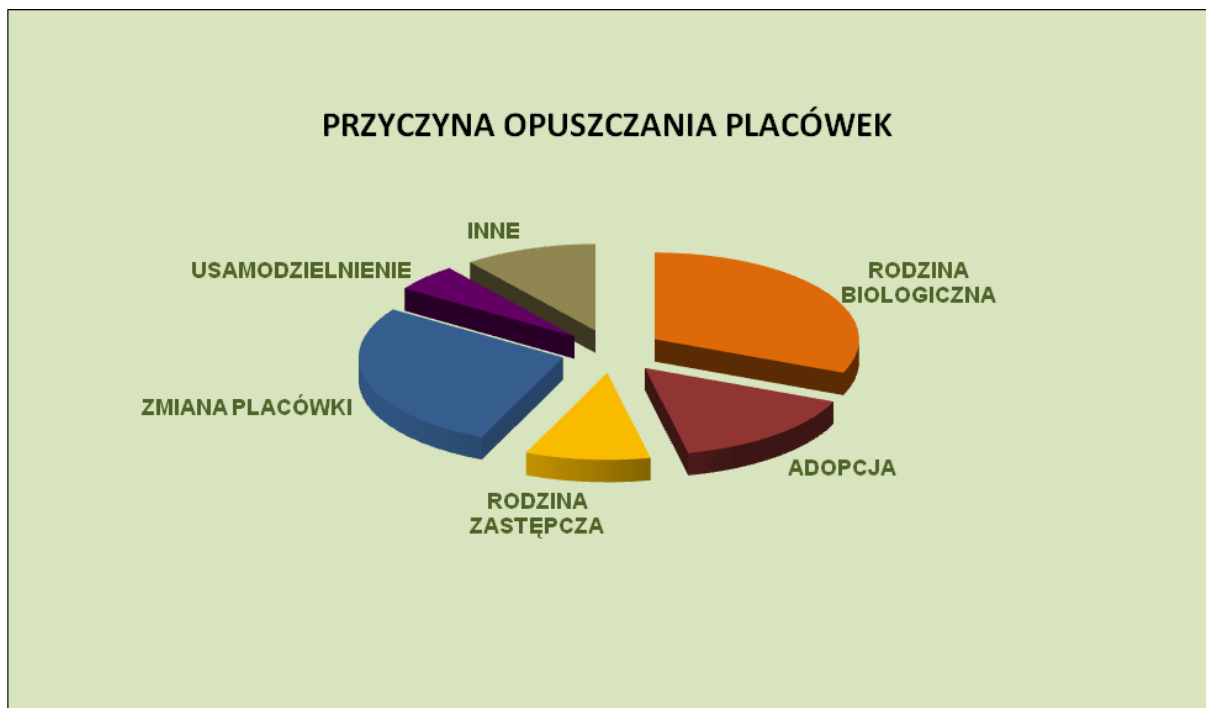
Ważnym zjawiskiem, które również można zaobserwować analizując dane jest zdecydowana większa liczba wychowanków, którzy opuścili placówkę (779 osób) niż zostali w niej umieszczeni (660 osób).

W chwili objęcia opieką małoletniego każda placówka opiekuńczo-wychowawcza zgodnie z zapisami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 października 2007 roku w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych (Dz. U. Nr 201 z 2007r., poz. 1455) podejmuje próbę pracy z rodziną biologiczną wychowanka. Podstawę tych działań stanowi realizacja programów pracy z rodziną, którymi obejmowana jest zdecydowana większość rodziców, jednak nie wszyscy podejmują działania mające na celu powrót dzieci do domu rodzinnego.

Praca z rodziną w placówce koncentruje się na działaniach socjalnych, terapii, zorganizowanie wsparcia materialnego przy pomocy pracowników ośrodka pomocy społecznej i aktywizację zawodową. Obejmuje ona następujące etapy: diagnozę, sporządzenie planu naprawy sytuacji rodzinnej, zawarcie kontraktu, wspieranie w jego realizacji, ocenę i ewaluację działań, sporządzenie wniosków o zmianę sytuacji prawnej dziecka. Etapy te są realizowane w oparciu o poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne, mediacje, reprezentowanie interesów dziecka w Sądzie, warsztaty umiejętności wychowawczych, organizowanie terapii indywidualnych i grupowych w zależności od potrzeb klienta i przede wszystkim rozmowy indywidualne z członkami rodziny.

Część placówek posiada autorskie programy pracy z rodziną, które realizują na rzecz poprawy sytuacji dziecka i jego bliskich.

Efektem pracy z rodziną w placówkach są liczne powroty do domu rodzinnego, co obrazuje poniższy wykres.

W 2007 roku 244 dzieci powróciło do swych rodzin biologicznych. W drugiej kolejności małoletni zmieniali placówki (217 wychowanków), głównie z interwencyjnych na socjalizacyjne, byli przysposabiani (119) lub umieszczani w rodzinie zastępczej (77). Usamodzielnionych zostało 40 wychowanków.

Placówki opiekuńczo-wychowawcze znajdujące się na terenie m. st. Warszawy wychodząc naprzeciw potrzebom dzieci pozbawionych częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej tworzą również różne formy opieki szczególnie w środowisku. Do takich form należą m. in. **mieszkania filialne**. Na terenie Miasta jest ich osiem. Działają przy następujących placówkach:

- Dom Dziecka Nr 1 „Nasz Dom”, Al. Zjednoczenia 34 w Warszawie,
- Ośrodek Wspomagania Rodziny, ul. 6-go Sierpnia 1/5 w Warszawie,
- Dom Dziecka Nr 11 „Chata”, ul. Bohaterów 50 w Warszawie,
- Dom Dziecka Nr 15 im. Ks. G.P. Baudouina, ul. Nowogrodzka 75 w Warszawie.

Praca w nich jest wynikiem idei tworzenia małych wyspecjalizowanych, umieszczonych w lokalnym środowisku zespołów wychowawczych oraz stworzenia warunków życia najbardziej zbliżonych do życia w rodzinie dla dzieci, które nie miały i nie mają większych szans na powrót do rodziny własnej, bądź też znalezienia rodziny zastępczej czy adopcyjnej. W 2007 roku została uruchomiona filia Domu Dziecka Nr 1 „Nasz Dom” w

Warszawie oraz filia Domu Dziecka Nr 15 im. Ks. G.P. Baudouina w Warszawie, natomiast w II kwartale 2008 roku planowane jest otwarcie kolejnych dwóch filii Domu Dziecka Nr 11 „Chata” w Warszawie. Opieką i wsparciem objętych w filiach w 2007 roku było 87 wychowanków.

Prowadzenie nadzoru nad placówkami, u podstaw którego leży nie tylko przeprowadzanie kontroli i stosowania jej wszystkich elementów czyli obserwacji, sprawdzenia, oceny i diagnozy oraz postulatów naprawczych, ale również to, co jest istotne dla funkcji nadzoru, czyli sama możliwość wiążącego oddziaływania. Działania nadzorcze obejmują także podejmowanie w stosunku do podmiotów nadzorowanych czynności o charakterze niewładczym, organizatorskim, opiekuńczym. Z tego względu ważne dla WCPR są także takie formy i środki oddziaływania nadzorczego jak np. wspomaganie, wspieranie, uzgadnianie stanowisk w określonych sprawach, instruktaż, udzielanie pomocy oraz doradzanie, które są wdrażane w codziennej pracy.

W minionym roku Centrum w Ramach nadzoru nad placówkami opiekuńczo – wychowawczymi w tym typu rodzinnego koncentrowało się na:

- monitorowaniu i wspomaganiu prac podejmowanych przez placówki na rzecz osiągnięcia przez nie standardów określonych w ustawie o pomocy społecznej oraz rozporządzeniu w sprawie. Placówek opiekuńczo-wychowawczych placówki podjęły szereg działań; do najważniejszych należały: remonty pokoi dla dzieci, tworzenie aneksów kuchennych w grupach, remonty łazienek, naprawa ogrodzenia, modernizacja instalacji elektrycznej, modernizacja pomieszczeń na gabinet lekarski, wygospodarowanie pomieszczeń na salę terapeutyczną i sportową, wygospodarowanie oraz remont pomieszczeń przeznaczonych na pokoje gościnne w placówkach, adaptacja pomieszczeń w nowym budynku, zmniejszanie limitów miejsc, zwiększenie liczby zatrudnionych wychowawców,
- tworzeniu warunków do doskonalenia i podwyższania kwalifikacji przez pracowników placówek opiekuńczo – wychowawczych. W 2007 roku 111 pracowników placówek, by podnieść swoje kwalifikacje, wzięło udział w szkoleniach organizowanych przez m. st. Warszawy oraz organizacje pozarządowe (część pracowników brała udział w szkoleniach dwu lub trzykrotnie). Przykładowe tematy szkoleń to: „Efektywność oddziaływań wychowawczych”, „Indywidualne programy usamodzielnienia wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych”, „Strategia radzenia sobie z agresją”, „Zagrożenie dzieci w internecie”, „Wykształcony wychowawca kluczem do sukcesu

wychowanka”, „Terapia osób z ADHD”, „Poradnictwo społeczne i twórcze wychowanie”, „Fundusze i dotacje dla placówek opiekuńczo-wychowawczych”, „Polityka społeczna państwa oraz istota i idea wolontariatu”, „Współpraca z rodzicami niewydolnymi wychowawczo”, „Praca ze sprawcą przemocy”, „Aktywizacja wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych w zakresie umiejętności bezpiecznego korzystania z Internetu” i wiele innych dotyczących również problematyki wykorzystywania seksualnego dzieci. Pracownicy placówek (46 osób) brali również udział w Konferencjach. Przykładowe tematy Konferencji: „Reforma systemu pomocy dziecku i rodzinie. Rodzice naszych dzieci”, „Stop przemocy w rodzinie i w szkole”, „Cięża bez alkoholu”, „Efektywność kontra wykluczenie”, „XX Międzynarodowy Dzień Walki z Ubóstwem – porozmawiajmy o problemie”, „Przemoc pod Lupą”, „Dezynstytucjonalizacja i przekształcenie usług na rzecz dzieci”. Ponadto dwóch pracowników uczy się w Liceum Ogólnokształcącym dla Dorosłych, 4 osoby ukończyły studia wyższe, natomiast 7 Studia Podyplomowe.

- wspomaganiu opracowania przez placówki zgodnie z art. 154 ust 7 ustawy z dnia 132 marca 2004 r. o pomocy społecznej programów naprawczych. Dyrektorzy placówek zostali zobowiązani do dokonania zmian przede wszystkim w zakresie: systematycznego zmniejszanie limitów miejsc, zwiększenia liczby wychowawców, poprawienia warunków lokalowych tak, aby do 31 grudnia 2010 roku osiągnąć wymagane standardy określone w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 października 2007r w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych.

- rozpoczęto procedury ubiegania się u Wojewody Mazowieckiego o wydanie zezwoleń na prowadzenie całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych. Placówki opiekuńczo-wychowawcze wielofunkcyjne oraz typu socjalizacyjnego i interwencyjnego zebrały niezbędne dokumenty, których wykaz jest określony w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 października 2007 roku w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych. Obok innych dokumentów placówki zostały zobowiązane do dostarczenia opinii Komendanta Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej oraz opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego. Problemem są w przypadku większości placówek negatywne opinie straży pożarnej, w związku z którymi placówki zaplanowały na przyszły rok niezbędne remonty mające na celu osiągnięcie właściwych standardów PPOŻ.

- przygotowaniu we współpracy z placówkami opiekuńczo-wychowawczymi statutów, które zostały uchwalone przez Radę m. st. Warszawy. Na podstawie statutów zostały opracowane

regulaminy placówek. W związku ze zmianą przepisów (wejście w życie rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 października 2007r w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych) konieczne stało się opracowanie nowych statutow, których procedura uchwalenia jest w toku.

- przygotowaniu także we współpracy z ośrodkiem adopcyjno-opiekuńczym statutu, który został uchwalony przez Radę m. st. Warszawy.

- kontynuowaniu tworzenia na terenie miasta placówek rodzinnych. w 2007 roku na terenie Warszawy działało 8 rodzinnych domów dziecka. w celu usprawnienia współpracy Centrum z rodzinnymi domami dziecka Dyrektor WCPR w drodze zarządzenia ustalił standard funkcjonowania i wyposażania placówki opiekuńczo- wychowawczej typu rodzinnego w Warszawie. Zostały także określone zasady współpracy z tymi placówkami. Udzielono także pomocy w uzyskaniu opieki lekarskiej nad dziećmi z rodzinnych domów dziecka przez prywatną sieć klinik medycznych.

- udział pracowników Centrum w pracach zespołów do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka w placówce. Zespoły te m.in. monitorują działania placówek na rzecz skracania pobytu wychowanków w placówce oraz analizują przebieg realizacji indywidualnych planów pomocy dziecku i rodzinie.

- bieżącym omawianiu wyników analizy pracy placówek z dyrektorami tych placówek. W trakcie zebrań omawiane są m.in. sprawy inwestycji, odpłatności za pobyt dzieci w placówkach itd.

Ponadto przedstawiciele WCPR brali udział w wielu uroczystościach na terenie placówek. Były to przede wszystkim: rocznica powstania Kameralnej Grupy Usamodzielnienia przy Domu Dziecka Nr 1 „Nasz Dom” w Warszawie, udział w 88 rocznicy powstania „Naszego Domu”, Spotkania Wigilijne w placówkach i inne. Przedstawiciele Centrum wzięli udział w XI Ogólnopolskiej Konferencji nt. Reformy Systemu Pomocy Dziecku i Rodzinie „Rodzina naszych dzieci” organizowanej przez Towarzystwo „Nasz Dom” w Waplewie w dniach 21 - 24 maja 2007r., podczas której zapoznali uczestników z „Dynamiką procesu przekształceń publicznych placówek opiekuńczo-wychowawczych m.st. Warszawy” (prezentacja multimedialna). Ponadto wzięli udział w konferencjach organizowanych przez: Urząd Miasta Stołecznego Warszawy, Biuro Polityki Społecznej, Ministerstwo Sprawiedliwości, Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej, Instytut Spraw Publicznych, Fundację „Dzieci

Niczyje” poświęconych zagadnieniom: przemocy w rodzinie,. Uczestniczyli również w cyklu spotkań organizowanych z inicjatywy Mazowii - Federacji Organizacji Służebnych a poświęconych omówieniu trudności związanych z umieszczeniem dziecka w placówce interwencyjnej, które odbyły się w dniu 29.10.2007 roku oraz w dniu 12.12.2007 roku. Inicjatywa zorganizowania spotkania wyszła od zespołu roboczego, powołanego w ramach projektu „Partnerstwo na rzecz dzieci i młodzieży i ich rodzin ze środowisk z problemami społecznymi z warszawskich dzielnic Praga Północ i Praga Południe”. Celem pracy zespołu jest zdiagnozowanie problemów istniejących w obszarze pomocy dzieciom i młodzieży i podjęcie odpowiednich rozwiązań. Na jednym ze spotkań zespołu zostały zasygnalizowane problemy dotyczące procedury umieszczenia dzieci w placówce interwencyjnej, a mianowicie istnieje problem z przewozem dzieci do placówek interwencyjnych, w stosownych aktach prawnych nie zostały wskazane służby odpowiedzialne za odwiezienie małoletnich. Drugi zgłoszony problem dotyczy zdarzających się przypadków odmowy przyjęcia dziecka przez kierownika placówki w trybie interwencyjnym przed wydaniem nakazu sądowego. Jako rozwiązanie zostało zaproponowane wspólne ze wszystkimi zainteresowanymi stronami uzgodnienie sposobu postępowania w kwestiach spornych i opracowanie standardu umieszczenia dziecka w placówce.

Najistotniejszym zadaniem dla pracowników Centrum w sprawowaniu nadzoru nad placówkami opiekuńczo – wychowawczym; w tym rodzinnymi było utrzymywanie stałej więzi z placówkami, kontrolowanie ich bieżącej pracy, ale również wspierania kadry tych placówek w rozwiązywaniu bieżących problemów w pracy z dzieckiem oraz w prowadzeniu placówek.

11. Kontrola i wizytacja. Istotne ustalenia i wnioski.

Tak jak każda instytucja WCPR w minionym roku był kontrolowany przez zewnętrzne instytucje kontrolne. Kontrolowane i wizytowane były również jednostki organizacyjne nadzorowane w imieniu Prezydenta m. st. Warszawy przez Centrum. W 2007 roku w WCPR oraz jednostkach nadzorowanych przez Centrum kontrole i wizytacje prowadziły;

- Najwyższa Izba Kontroli,
- Sądy Rejonowe w Warszawie Wydziały Rodzinne i Nieletnich,
- Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego,
- Komenda Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej
- Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny

Były to w większości kontrole i wizytacje problemowe. Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie koncentrowało swoją uwagę na kontrolach doraźnych i interwencyjnych. W terminie od dnia 22 czerwca do dnia 27 lipca 2007 roku pracownik Najwyższej Izby Kontroli przeprowadził kontrolę w zakresie wykonywania przez Centrum zadań ustawowych dotyczących organizowania i prowadzenia całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych w okresie od dnia 1 stycznia 2006 roku do dnia 30 czerwca 2007 roku.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, oceniła wykonywanie przez Centrum zadań ustawowych z zakresu pomocy społecznej dotyczących organizowania i prowadzenia całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci i młodzieży.

Sędziowie Sądów Rejonowych w Warszawie, Wydziałów Rodzinnych i Nieletnich przeprowadzili kontrole w następujących placówkach opiekuńczo-wychowawczych: Domu Dziecka Nr 1 „Nasz Dom”, Domu Dziecka Nr 2 im. dr Janusza Korczaka, Ośrodka Wsparcia Dziecka i Rodziny „Koło”, Dom Dziecka Nr 9 im. Lidii i Adama Ciołkoszów, Ośrodka Wspomagania Rodziny, Domu Dziecka Nr 11 „Chata”, Dom Dziecka Nr 12, Domu Dziecka Nr 15 im. Ks. G.P. Baudouina, Domu Dziecka Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi, ul. Klasyków 52/54, Domu Dziecka Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi, ul. Wałuszewska 48, Rodzinnego Integracyjnego Domu Dziecka, Pogotowiu Opiekuńczym Nr 1 w Warszawie.

Wyżej wymienione kontrole dotyczyły legalności umieszczania oraz przebywania małoletnich w placówce, spełniania standardów określonych w przepisach prawnych, prawidłowości stosowania metod i środków wychowawczych oraz ich skuteczności, warunków bytowych i sanitarnych, prawidłowości i terminowości załatwiania próśb, skarg i wniosków dzieci, przestrzegania ich praw, a także obowiązków, zapewnienia właściwej opieki zdrowotnej.

Z kolei Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego przeprowadził w 2007 roku 4 kontrole w podlegających Centrum placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Skontrolowane zostały następujące jednostki:

- Dom Dziecka Nr 1 „Nasz Dom” im. Maryny Falskiej, Al. Zjednoczenia 34 w Warszawie, zakres kontroli obejmował zakres i jakość działań zmierzających do usamodzielnienia wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych. Zalecenia: umożliwić wychowankom wskazanie opiekuna usamodzielnienia co najmniej na dwa miesiące przed osiągnięciem przez nich pełnoletniości, mobilizować usamodzielnianych wychowanków do przygotowywania wraz z opiekunami indywidualnych programów usamodzielnienia co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem przez nich pełnoletniości, podjąć działania mające na celu zatwierdzenie przez kierownika odpowiedniego Centrum indywidualnych programów usamodzielnienia oraz opracowywanie w miarę zmieniającej się sytuacji wychowanka aneksów, sporządzać na bieżąco notatki ze spotkań zespołu zbierającego się w chwili osiągnięcia przez wychowanka pełnoletniości lub zgłoszenia przez wychowanka chęci usamodzielnienia i zawierające opis podjętych decyzji oraz przydzielonych zadań.
- Dom Dziecka Nr 2 im. Dr Janusza Korczaka, ul. Jaktorowska 6 w Warszawie, zakres kontroli obejmował nadzór dyrektora nad realizowaniem przez pracowników placówki opiekuńczo-wychowawczej standardu opieki i wychowania. Zalecenia: zmodyfikować

zapisy dotyczące praw i obowiązków wychowanków, kontynuować działania zmierzające do zmniejszenia liczby dzieci w placówce, opracować plan nadzoru nad realizowaniem przez pracowników standardu wychowania i opieki, zwiększyć nadzór nad prowadzeniem dokumentacji indywidualnej wychowanków, uporządkować dokumentację zawartą w teczkach pracowniczych.

- Dom Dziecka Nr 11 „Chata” przy ul. Bohaterów 50 w Warszawie, zakres kontroli obejmował problematykę zasadności pobytu dziecka w placówce. Zalecenia to dalsze zmniejszanie limitu miejsc w placówce.
- Pogotowie Opiekuńcze Nr 1 przy ul. Dembińskiego 1 w Warszawie, zakres kontroli obejmował zakres i jakość działań podejmowanych przez placówkę opiekuńczo-wychowawczą zmierzających do powrotu dziecka do rodziny, znalezienia rodziny przysposabiającej lub rodzinnej formy opieki zastępczej. Zalecenia pokontrolne to kontynuowanie działań mających na celu skrócenie czasu pobytu dzieci w placówce, dostosowanie do obowiązującego przepisu „Kontraktu w sprawie urlopowania dzieci”, w Indywidualnych planach pracy z dzieckiem zawierać cele krótko i długoterminowe oraz uzupełnić brakujące daty i podpisy pod dokonanymi wpisami.
- Pogotowie Opiekuńcze Nr 2 im. Czesława Józefa Babickiego przy ul. Św. Bonifacego 81 w Warszawie, zakres kontroli obejmował przestrzeganie praw dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Zalecenia: podjąć działania zmierzające do zapoznania wszystkich wychowanków placówki z przysługującymi im prawami i obowiązkami, zagwarantować dzieciom poszanowanie ich praw, bezwzględnie wyeliminować stosowanie przemocy słownej lub fizycznej wobec dzieci, opracować katalog nagród i kar, gwarantujący dzieciom przestrzeganie prawa do kontaktu z rodziną, rozpocząć prowadzenie zajęć specjalistycznych skierowanych do dzieci sprawiających problemy wychowawcze, stosujących przemoc wobec młodszych, podjąć działania zmierzające do zmiany organizacji czasu wolnego wychowanków, rozszerzyć ofertę zajęć prowadzonych w placówce, opracować na bieżąco dla wszystkich wychowanków indywidualne plany pracy z celami krótko i długoterminowymi, uzupełnić daty oraz podpisy pod nimi, przestrzegać terminów dotyczących działań podejmowanych w przypadku samowolnego opuszczenia placówki przez dziecko lub nie zgłoszenia się dziecka w wyznaczonym terminie po usprawiedliwionej nieobecności.
- Ognisko Wychowawcze „Włochy” im. K. Lisieckiego „Dziadka”, przy ul. Cietrzewia 22 w Warszawie, przedmiot kontroli obejmował zakres i jakość usług opiekuńczo-wychowawczych oraz stan i struktura zatrudnienia. Zalecenia pokontrolne to: opracować regulamin organizacyjny placówki, zmodyfikować „Kodeks Praw i Obowiązków Ogniskowca” w oparciu o obowiązujące przepisy dotyczące praw dziecka, uwzględnić w indywidualnych planach pracy z dzieckiem zagadnienie dotyczące pracy z rodzinami wychowanków.

Wszystkie zalecenia zostały przez placówki opiekuńczo-wychowawcze zostały zrealizowane.

Ponadto Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego skontrolował Publiczny Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy przy ul. Nowogrodzkiej 75 w Warszawie w zakresie funkcjonowania Wojewódzkiego Banku Danych oraz Centralnego Banku Danych o dzieciach oczekujących na przysposobienie oraz kandydatach

zakwalifikowanych do rodzinnej opieki zastępczej, sprawdzenie dokumentacji dotyczącej kwalifikacji dzieci do adopcji krajowej, sprawdzenie dokumentacji dotyczącej kwalifikacji dzieci do adopcji zagranicznej, sposób szkolenia i kwalifikowania kandydatów do rodzinnej opieki zastępczej, jakość działań Ośrodka w zakresie współpracy z placówkami opiekuńczo-wychowawczymi. Ośrodek nie otrzymał jeszcze protokołu kontroli.

Kontrole zostały również przeprowadzone w następujących ośrodkach interwencji kryzysowej:

- Ośrodek Wsparcia Dziecka i Rodziny „Koło”, ul. Dalibora 1 w Warszawie, zakres kontroli obejmował organizację pracy OIK, strukturę zatrudnienia, prawidłowość wykorzystania środków finansowych”.
- Ośrodek Wspomagania Rodziny, ul. 6-go Sierpnia 1/5 w Warszawie, kontrola w Ośrodku Interwencji Kryzysowej, której przedmiotem była prawidłowość zadania wynikającego m.in. z Krajowego Programu Zwalczania i Zapobiegania Handlowi Ludźmi na lata 2005-2006, jakość działania Ośrodka oraz prawidłowość wykorzystania środków finansowych przeznaczonych na dofinansowanie bieżącej działalności Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

We wszystkich placówkach zostały również przeprowadzone kontrole Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, co jest związane z koniecznością posiadania opinii tych służb w celu uzyskania przez dyrektorów placówek pozwolenia na ich prowadzenie. Wszystkie placówki otrzymały pozytywną opinię Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, natomiast negatywną Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej. Jedynie Ośrodek Wsparcia Dziecka i Rodziny „Koło” w Warszawie otrzymał opinię pozytywną. Z tego m.in. powodu inwestycje dotyczące poprawy stanu p. poż. w nadzorowanych jednostkach mają w 2008 roku priorytet. Jak już wspomniano Centrum koncentrowało się na działaniach doraźnych i interwencyjnych. Między innymi:

- w dniach 11.06.2007r. i 19.07.2007r. w Ośrodku Wsparcia Dziecka i Rodziny „Koło”, przy ul. Dalibora 1 w Warszawie usług dokonano oceny świadczonych przez placówkę, w tym sprawdzono stan pomieszczeń, zaopatrzenia dzieci w odzież i środki higieniczne, sposób wypłat kieszonkowego wychowankom - ogólnie placówka spełnia standardy.
- w tym zakresie sprawdzono w dniu 19.02.2007r. w Domu Dziecka Nr 15 im. Ks. G.P. Baudouina przy ul. Nowogrodzkiej 75 w Warszawie liczbę dzieci przebywających w placówce oraz liczby kadry sprawującej nad nimi opiekę. Stwierdzono, że liczba kadry jest wystarczająca do zapewnienia właściwej opieki małoletnim przebywającym w placówce.
- w ramach nadzoru zwrócono uwagę pracownikowi socjalnemu Domu Dziecka Nr 12 przy ul. Tarczyńskiej 27 w Warszawie na konieczność przeprowadzania postępowań administracyjnych w celu ustalenia sytuacji materialnej wychowanków, na podstawie których wydawana jest decyzja w sprawie ponoszenia opłaty za pobyt dzieci w placówce.

12. Współpraca Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie z instytucjami publicznymi i organizacjami pozarządowymi w zakresie swoich zadań statutowych.

Centrum realizując zadania statutowe współpracuje na bieżąco z wieloma instytucjami administracji państwowej samorządowej, sądami powszechnymi; szczególnie z wydziałami rodzinnymi i do spraw nieletnich, a także z Biurem Rzecznika Praw Dziecka i Rzecznika Praw Obywatelskich, Policją a także z innymi placówkami zajmującymi się problemami dzieci, osób starszych oraz niepełnosprawnych. WCPR realizuje zadania we współpracy z Biurem Polityki Społecznej Urzędu m. st. Warszawy i Wydziałem Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego oraz Mazowieckim Oddziałem Państwowego Funduszu Osób Niepełnosprawnych.

Oferta pomocy WCPR uzupełniana jest przez stowarzyszenia, fundacje i związki wyznaniowe w każdej ze sfer działalności Centrum. Krąg instytucji publicznych i organizacji pozarządowych stale się poszerza a zakres podmiotowy współpracy ma coraz większy zasięg.

III Podsumowanie

W minionym roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie realizowało rytmicznie bieżące zadania. Pracownicy Centrum wiele czasu i zaangażowania poświęcili kwestii przygotowania jednostki do podjęcia nowych zadań. Między innymi w drugim półroczu został przygotowany nowy lokal dla biura obsługującego niepełnosprawnych.

Dzięki pomocy radnych m. st. Warszawy oraz Biura Polityki Społecznej m.st. Warszawy od 1 stycznia 2008 roku niepełnosprawni obsługiwani są w br. nowym biurze przy ul. Andersa 1. Tam też mieści się Miejski Zespół Orzekania o Niepełnosprawności.

W minionym roku zakończono też kilka nowych inwestycji (siedziby rodzinnych domów dziecka) oraz przeprowadzono kolejne modernizacje i remonty przewidziane w wieloletnim planie inwestycyjnym. Remonty te prowadzono w placówkach opiekuńczo-wychowawczych domach pomocy społecznej.

W ich wyniku przybliży się termin spełnienia przez placówki wymogów sprawie osiągnięcia standardów.